

Katalog over alternative finansieringsforslag indenfor Børne- og Ungdomsudvalgets ansvarsområde

Indholdsfortegnelse

Takstberegninger for vuggestuepladser – mindre indtægt	2
Takstberegninger for børnehavepladser – merindtægt.....	5
Takstberegninger for fritidshjemspladser – merindtægt.....	9
Omlægning af fritidshjem til KKFO og takststigning – merindtægt	13
Takstberegninger for klubpladser – merindtægt	18
Ensretning af takster på klubområdet - merindtægt.....	22
Omlægning af klubområdet og takststigning - merindtægt	26
Modulordning i dagtilbud.....	30
Køb af pladser – Mindreudgift.....	38
Køb af pladser – effektivisering.....	40
Salg af pladser til øvrige kommuner på skoleområdet.....	42
Refusion i særligt dyre enkeltsager - merindtægt	44
Samlet udbud af ejendomsrelaterede opgaver	47
Outsourcing af mad i daginstitutioner	53
Bedre lokaleudnyttelse.....	58
Forenkling af administrationen af faglighed for alle	62
Omlægning af puljemidler	64

Forslag	Takstberegninger for vuggestuepladser – mindre indtægt					
Bevilling	Dagpasning					
Styringsområde	Efterspørgselsstyret drift					
Økonomiske konsekvenser 1000 kr., 2009 PL						
Forslag	Funktion	2008	2009	2010	2011	2012
Vuggestuepladser	05.12 05.14		4.543	4.543	4.543	4.543

Forslaget baseres på en konsekvent ændring af takstberegningemetoden på alle dagtilbudsområder, og forslaget skal derfor læses i sammenhæng med efterfølgende forslag om ændring af beregningsmetode på de øvrige dagtilbudsområder.

Beskrivelse af forslaget

Baggrunden for forslaget er, at BUF ved at gennemregne udgifterne pr. institutionsplads ud fra antallet af udmeldte pladser frem for antallet af bevilgede pladser samlet set kan opnå en merindtægt på dagpasningsområdet gennem øget forældrebetaling. Inden for vuggestueområdet vil den ændrede beregningsmetode imidlertid føre til en merudgift, der dog mere end opvejes af merindtægten på de øvrige bevillingsområder. Forældrebetalingen må maksimalt udgøre 25 % af de budgetterede bruttodriftsudgifter.

Det *bevilgede* antal institutionspladser fastsættes centralt og danner grundlag for beregningen af udgifterne pr. plads og dermed forældrebetalingen på området.

Det *udmeldte* antal pladser er det antal, som meldes ud til de enkelte institutioner på baggrund af det faktisk anvendte antal pladser året forinden, og som ifølge BUF derfor i højere grad afspejler antallet af anvendte pladser i budgetåret.

Deloitte har gennemregnet pladsudgifterne og dermed forældrebetalingen på baggrund af antallet af bevilgede og udmeldte pladser. Denne gennemregning viser en potentiel mindreindtægt på knap 6 mio. kr. ved brug af de udmeldte pladser frem for det bevilgede antal pladser til beregning af forældrebetalingen for vuggestuepladser.

Korrigerer man for den rabat, der gives i form af søskenderabat samt økonomiske og socialpædagogiske fripladser, får man en mindreindtægt, der udelukkende stammer fra forældrenes egenbetaling, på 4,5 mio. kr.

Tabel 1 – Samlet forældrebetaling

	Samlede udgifter (mio. kr.)	Antal pladser	Udgift pr. plads (kr.)	Samlet forældrebetaling (kr.)
Bevilgede pladser	1.497.843	10.794	138.766	380.427.699
Udmeldte pladser	1.497.843	10.966	136.590	374.460.750
Mindreindtægt				-5.966.949

Tabel 2 – Samlet forældrebetaling korrigeret for søskenderabat og fripladser

Kr.	Samlet forældrebetaling	Søskenderabat	Øk. og soc. pæd. fripladser	Forældrenes egenbetaling
Procentvis fordeling	100,0 %	1,3 %	22,6 %	76,1 %
Bevilgede pladser	380.427.699	4.901.419	85.898.502	289.627.778
Udmeldte pladser	374.460.750	4.824.541	84.551.197	285.085.011
Mindreindtægt	-5.966.949	-76.878	-1.347.305	-4.542.766

Tabellen nedenfor indeholder en udregning af effekten af den nye beregningsmetode for forældrebetalingstaksterne set i forhold til BUFs nuværende forslag for 2009.

Tabel 3 – Takstændringer

	Pr. år	Pr. måned
Ændring i forældrebetalingstakst (kr.) <i>Opkrævning sker 12 mdr. om året</i>	-544	-45

	2008	BUF forslag 2009	Nyt forslag 2009
Samlet takst pr. måned (kr.)	2790	2930	2.885
Stigning i procent ift. 2008 niveau		5 %	3 %

Hvilke konsekvenser indebærer forslaget for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Forslaget vil ikke have konsekvens for medarbejderne, da det økonomiske grundlag ikke ændres for hverken medarbejdere eller institutioner. Ligeledes vil der heller ikke finde serviceforringelser sted.

Forslaget skal ses i sammenhæng med de tilsvarende forslag for de øvrige bevillingsområder indenfor dagpasningsområdet.

Nedenfor er fripladstilskuddet for de forskellige indtægtsgrupper vist.

Grænsebeløb gældende for 2008	Fripladstilskud i pct. af bruttodriftsudgifterne pr. plads	Fripladstilskud i pct. af bruttodriftsudgifterne pr. plads	Egenbetaling i pct. af fuld takst
Indtægt	Til børn under skolealderen	Til børn i skolealderen	Til større børn og unge i klubtilbud mv.
Til og med 138.300 kr.	Tilskuddet udgør 25 pct.	Tilskuddet udgør 30 pct.	0 pct.
138.301 kr. til 141.199 kr.	Tilskuddet udgør 23,75 pct.	Tilskuddet udgør 28,5 pct.	5 pct.
141.363 kr. til 429.199 kr.	Indenfor dette interval reduceres fripladstilskuddet med 0,25 procent point for hver 3.062 kr. indtægten stiger.	Indenfor dette interval reduceres fripladstilskuddet med 0,3 procent point for hver 3.062 kr. indtægten stiger.	Egenbetaling forhøjes med 1 pct. for hver 3.062 kr. indtægten stiger.
429.200 kr. og derover	Intet fripladstilskud	Intet fripladstilskud	100 pct.

Anvendt datamateriale

Tallene for de samlede udgifter samt de anvendte fordelingsnøgler for den samlede forældrebetaling er hentet fra "Teknisk regneark forslag 2009 – 02.05.08" under fanebladet "forbet", som er udleveret af BUF.

Lovgivning

Dagtilbudsloven:

§ 31. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal give forældre et tilskud pr. barn til brug for dagtilbud efter § 19, stk. 2 og 3, og § 21, stk. 2, i opholdskommunen.

Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 skal udgøre mindst 75 pct. og forældrenes egenbetaling højst 25 pct. af de budgetterede bruttodriftsudgifter ved ophold i dagtilbud bortset fra ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse.

Stk. 3. Tilskud og egenbetaling fastsættes for et regnskabsår ad gangen på grundlag af dagtilbuddenes vedtagne budgetter.

Ifølge ministeriets vejledning (maj 2008) om Dagtilbudsloven skal beregningen foretages således:

"Forældrebetalingen kan ikke reguleres som følge af en eventuel forskel mellem budgetterede og faktiske udgifter. Der er derfor ikke adgang til at ændre forældrebetalingen, hverken i nedadgående eller opadgående retning i løbet af et regnskabsår, jf. dog reglerne om brud på pasningsgarantien.

En undtagelse hertil er dog, at kommunalbestyrelsen allerede ved fastlæggelsen af forældrebetaling og tilskud for et nyt regnskabsår kan beslutte ændringer i forældrebetalingen i løbet af året. Der er herudover ikke adgang til at ændre tilskuddet ad hoc i løbet af året.

Ved vurderingen af belægningen må der ud over kapaciteten tages hensyn til forventninger om den faktiske søgning i løbet af året på baggrund af viden om udviklingen af børnetallet i kommunen.

Da det er de budgetterede bruttodriftsudgifter, der skal lægges til grund for forældrebetalingen, må der ved beregningen af forældrebetalingen benyttes samme opgørelsesmetode af pladsantallet, som er lagt til grund ved udarbejdelsen af dagtilbuddenes budgetter."

Efter Deloitte's vurdering må dette forstås således, at det er de aktuelt budgetterede tal såvel beløbsmæssigt som pladsmæssigt, der bør lægges til grund for takstberegningen i stedet for bevilgede antal pladser, som kommunen hidtil har benyttet.

Forslag	Takstberegninger for børnehavepladser – merindtægt					
Bevilling	Dagpasning					
Styrsområde	Efterspørgselsstyret drift					
Økonomiske konsekvenser 1000 kr., 2009 PL						
Forslag	Funktion	2008	2009	2010	2011	2012
Børnehavepladser	05.13 05.14		-10.550	-10.550	-10.550	-10.550

Beskrivelse af forslaget

Baggrunden for forslaget er, at BUF ved at gennemregne udgifterne pr. institutionsplads ud fra antallet af udmeldte frem for antallet af bevilgede pladser kan opnå en merindtægt gennem øget forældrebetaling. Forældrebetalingen må maksimalt udgøre 25 % af de samlede bruttodrifts-udgifter.

Det *bevilgede* antal institutionspladser fastsættes centralt og danner grundlag for beregningen af udgifterne pr. plads og dermed forældrebetalingen på området.

Det *udmeldte* antal pladser er det antal, som meldes ud til de enkelte institutioner på baggrund af det faktisk anvendte antal pladser året forinden, og som ifølge BUF derfor i højere grad afspejler antallet af anvendte pladser i budgetåret.

Deloitte har gennemregnet pladsudgifterne og dermed forældrebetalingen på baggrund af antallet af bevilgede og udmeldte pladser. Denne gennemregning viser en potentiel merindtægt på knap 18 mio. kr. ved brug af det budgetterede frem for det bevilgede antal pladser til beregning af forældrebetalingen for børnehavepladser. Korrigerer man for den rabat, der gives i form af søskenderabat samt økonomiske og socialpædagogiske fripladser, får man en merindtægt, der udelukkende stammer fra forældrenes egenbetaling, på 10,6 mio. kr.

Tabel 1 – Samlet forældrebetaling

	Samlede udgifter (mio. kr.)	Antal pladser	Udgift pr. plads (kr.)	Samlet forældrebetaling (kr.)
Bevilgede pladser	1.427.158	16.256	87.793	339.033.428
Udmeldte pladser	1.427.158	15.447	92.391	356.789.500
Merindtægt				17.756.072

Tabel 2 – Samlet forældrebetaling korrigeret for søskenderabat og fripladser

Kr.	Samlet forældrebetaling	Søskenderabat	Øk. og soc. pæd. fripladser	Forældrenes egenbetaling
Procentvis fordeling	100,0 %	11,1 %	29,5 %	59,4 %
Bevilgede pladser	339.033.428	37.536.230	100.053.397	201.443.801
Udmeldte pladser	356.789.500	39.502.101	105.293.457	211.993.942
Merindtægt	17.756.072	1.965.871	5.240.059	10.550.141

Nedenfor er udregnet effekten af den nye beregningsmetode for forældrebetalingstaksterne set i forhold til BUFs nuværende forslag for 2009.

Tabel 3 – Takstændringer

	Pr. år	Pr. måned	
Ændring i forældrebetalingstakst (kr.) <i>Opkrævning sker 12 mdr. om året</i>	1.149	96	
	2008	BUF forslag 2009	Nyt forslag 2009
Samlet takst pr. måned (kr.)	1.755	1.843	1.939
Procentvis stigning ift. 2008 niveau		5 %	10 %

Procentdelen af forældrebetalingen, som udgøres af fripladser, er beregnet ud fra regnskab 2006, da dette er det mest aktuelle tal, som BUF har til rådighed. Fripladsandelen er bestemt af husstandsindkomsten og afhænger derfor af borgernes betalingsevne. BUF har selv udfærdiget et notat, hvori de forklarer, at fripladstilskuddet har været faldende, og at man i 2009 – på baggrund af det kommende regnskab 2007 – samlet forventer en merindtægt på 10 mio. kr. på dagtilbudsområdet i form af øget egenbetaling for forældrene. Eftersom BUFs beregning er baseret på BUFs eget takstforslag, vil merindtægten forøges yderligere ved at anvende det nye takstforslag.

I de kommende budgetår vil man – givet den forventede økonomiske udvikling for borgerne i kommunen – kunne forvente en endnu mindre fripladsandel og dermed en større egenbetaling fra forældrene.

Hvilke konsekvenser indebærer forslaget for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Forslaget skal ses i sammenhæng med de tilsvarende forslag for de øvrige bevillingsområder indenfor dagpasningsområdet.

Forslaget vil ikke have konsekvenser for medarbejderne, da det økonomiske grundlag ikke ændres for hverken medarbejdere eller institutioner. Ligeledes vil der heller ikke finde serviceforringelser sted.

Eftersom forslaget sigter på at øge forældrebetalingen uden at ændre ydelsens indhold, må man forvente en negativ effekt på brugertilfredsheden. Grundet den meget omfattende økonomiske fripladsordning (som udgør langt størstedelen af fripladsandelen) vil den øgede forældrebetaling ikke vende den tunge ende ned af – tværtimod. Det skyldes, at de lavere indkomstgrupper vil være helt eller delvist omfattet af fripladsordningen, mens det kun vil være de højere indkomstgrupper, som vil blive ramt af den fulde takstændring.

Nedenfor er fripladstilskuddet for de forskellige indtægtsgrupper vist.

Grænsebeløb gældende for 2008	Fripladstilskud i pct. af bruttodriftsudgifterne pr. plads	Fripladstilskud i pct. af bruttodriftsudgifterne pr. plads	Egenbetaling i pct. af fuld takst
Indtægt	Til børn under skolealderen	Til børn i skolealderen	Til større børn og unge i klubtilbud mv.
Til og med 138.300 kr.	Tilskuddet udgør 25 pct.	Tilskuddet udgør 30 pct.	0 pct.
138.301 kr. til 141.199 kr.	Tilskuddet udgør 23,75 pct.	Tilskuddet udgør 28,5 pct.	5 pct.
141.363 kr. til 429.199 kr.	Indenfor dette interval reduceres fripladstilskuddet med 0,25 procent point for hver 3.062 kr. indtægten stiger.	Indenfor dette interval reduceres fripladstilskuddet med 0,3 procent point for hver 3.062 kr. indtægten stiger.	Egenbetaling forhøjes med 1 pct. for hver 3.062 kr. indtægten stiger.
429.200 kr. og derover	Intet fripladstilskud	Intet fripladstilskud	100 pct.

Kilde: Kommuneinformation - materiale til ansøgning om friplads

Anvendt datamateriale

Tallene for de samlede udgifter samt de anvendte fordelingsnøgler for den samlede forældrebetaling er hentet fra "Teknisk regneark forslag 2009 – 02.05.08" under fanen "forbet", som er udleveret af BUF.

Lovgivning

Dagtilbudsloven:

§ 31. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal give forældre et tilskud pr. barn til brug for dagtilbud efter § 19, stk. 2 og 3, og § 21, stk. 2, i opholdskommunen.

Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 skal udgøre mindst 75 pct. og forældrenes egenbetaling højst 25 pct. af de budgetterede bruttodriftsudgifter ved ophold i dagtilbud bortset fra ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse.

Stk. 3. Tilskud og egenbetaling fastsættes for et regnskabsår ad gangen på grundlag af dagtilbuddenes vedtagne budgetter.

Ifølge ministeriets vejledning (maj 2008) om Dagtilbudsloven skal beregningen foretages således:

"Forældrebetalingen kan ikke reguleres som følge af en eventuel forskel mellem budgetterede og faktiske udgifter. Der er derfor ikke adgang til at ændre forældrebetalingen, hverken i nedadgående eller opadgående retning i løbet af et regnskabsår, jf. dog reglerne om brud på pasningsgarantien.

En undtagelse hertil er dog, at kommunalbestyrelsen allerede ved fastlæggelsen af forældrebetaling og tilskud for et nyt regnskabsår kan beslutte ændringer i forældrebetalingen i løbet af året. Der er herudover ikke adgang til at ændre tilskuddet ad hoc i løbet af året.

Ved vurderingen af belægningen må der ud over kapaciteten tages hensyn til forventninger om den faktiske søgning i løbet af året på baggrund af viden om udviklingen af børnetallet i kommunen.

Da det er de budgetterede bruttodriftsudgifter, der skal lægges til grund for forældrebetalingen, må der ved beregningen af forældrebetalingen benyttes samme opgørelsesmetode af pladsantallet, som er lagt til grund ved udarbejdelsen af dagtilbuddenes budgetter."

Efter Deloitte's vurdering må dette forstås således, at det er de aktuelt budgetterede tal såvel beløbsmæssigt som pladsmæssigt, der bør lægges til grund for takstberegningen i stedet for bevilgede antal pladser, som kommunen hidtil har benyttet.

Forslag	Takstberegninger for fritidshjemspladser – merindtægt					
Bevilling	Fritidshjem					
Styringsområde	Efterspørgselsstyret drift					
Økonomiske konsekvenser 1000 kr., 2008 PL						
Forslag	Funktion	2008	2009	2010	2011	2012
Takster for fritidshjem	03.22.05 05.25.15 05.25.14		-5.156	-5.156	-5.156	-5.156

Beskrivelse af forslaget

Baggrunden for forslaget er, at BUF ved at gennemregne udgifterne pr. institutionsplads ud fra antallet af udmeldte pladser frem for antallet af bevilgede pladser kan opnå en merindtægt gennem øget forældrebetaling. Forældrebetalingen må maksimalt udgøre 30 % af de samlede bruttodrifts-udgifter.

Det *bevilgede* antal institutionspladser fastsættes centralt og danner grundlag for beregningen af udgifterne pr. plads og dermed forældrebetalingen på området.

Det *udmeldte* antal pladser er det antal, som meldes ud til de enkelte institutioner på baggrund af det faktisk anvendte antal pladser året forinden, og som ifølge BUF derfor i højere grad afspejler antallet af anvendte pladser i budgetåret.

Deloitte har gennemregnet pladsudgifterne og dermed forældrebetalingen på baggrund af antallet af bevilgede og udmeldte pladser. Denne gennemregning viser en potentiel merindtægt på 10,3 mio. kr. ved brug af det udmeldte antal pladser frem for det bevilgede til beregning af forældrebetalingen for fritidshjemspladser.

Korrigerer man for den rabat, der gives i form af søskenderabat samt økonomiske og socialpædagogiske fripladser, får man en merindtægt, der udelukkende stammer fra forældrenes egenbetaling, på 5,2 mio. kr.

Tabel 1 – Samlet forældrebetaling

	Samlede udgifter (mio. kr.)	Antal pladser	Udgift pr. plads (kr.)	Samlet forældrebetaling (kr.)
Bevilgede pladser	630.269	14.304	44.062	178.829.576
Udmeldte pladser	630.269	13.529	46.588	189.080.700
Merindtægt				10.251.124

Tabel 2 – Samlet forældrebetaling korrigeret for søskenderabat og fripladser

Kr.	Samlet forældrebetaling	Søskenderabat	Øk. og soc. pæd. fripladser	Forældrenes egenbetaling
Procentvis fordeling	100,0 %	15,0 %	34,7 %	50,3 %
Bevilgede pladser	178.829.576	26.824.436	62.053.863	89.951.277
Udmeldte pladser	189.080.700	28.362.105	65.611.003	95.107.592
Merindtægt	10.251.124	1.537.669	3.557.140	5.156.316

Nedenfor er udregnet effekten af den nye beregningsmetode for forældrebetalingstaksterne set i forhold til BUFs nuværende forslag for 2009.

Tabel 3 – Takstændringer

	Pr. år	Pr. måned	
Ændring i forældrebetalingstakst (kr.) <i>Opkrævning sker 11 mdr. om året</i>	758	69	
	2008	BUF forslag 2009	Nyt forslag 2009
Samlet takst pr. måned (kr.)	1.190	1.201	1.264
Procentvis stigning		1 %	7 %

Procentdelen af forældrebetalingen, som udgøres af fripladser, er beregnet ud fra regnskab 2006, da dette er det mest aktuelle tal, som BUF har til rådighed. Fripladsandelen er bestemt af husstandsindkomsten og afhænger derfor af borgernes betalingsevne. BUF her selv udfærdiget et notat, hvori de forklarer, at fripladstilskuddet har været faldende og at man i 2009 – på baggrund af det kommende regnskab 2007 – samlet forventer en merindtægt på 10 mio. kr. på dagtilbudsområdet i form af øget egenbetaling for forældrene. Eftersom BUFs beregning er baseret på BUFs eget takstforslag, vil merindtægten forøges yderligere ved at anvende det nye takstforslag.

I de kommende budgetår vil man – givet den forventede økonomiske udvikling for borgerne i kommunen – kunne forvente en endnu mindre fripladsandel og dermed en større egenbetaling fra forældrene.

Hvilke konsekvenser indebærer forslaget for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Forslaget skal ses i sammenhæng med de tilsvarende forslag for de øvrige bevillingsområder indenfor dagpasningsområdet.

Forslaget vil ikke have konsekvenser for medarbejderne, da det økonomiske grundlag ikke ændres for hverken medarbejdere eller institutioner. Ligeledes vil der heller ikke finde serviceforringelser sted.

Eftersom forslaget sigter på at øge forældrebetalingen uden at ændre ydelsens indhold, må man forvente en negativ effekt på brugertilfredsheden. Grundet den meget omfattende økonomiske fripladsordning (som udgør langt størstedelen af fripladsandelen) vil den øgede forældrebetaling ikke vende den tunge ende ned af – tværtimod. Det skyldes, at de lavere indkomstgrupper vil være helt eller delvist omfattet af fripladsordningen, mens det kun vil være de højere indkomstgrupper, som vil blive ramt af den fulde takstændring.

Nedenfor er fripladstilskuddet for de forskellige indtægtsgrupper vist.

Grænsebeløb gældende for 2008	Fripladstilskud i pct. af bruttodriftsudgifterne pr. plads	Fripladstilskud i pct. af bruttodriftsudgifterne pr. plads	Egenbetaling i pct. af fuld takst
Indtægt	Til børn under skolealderen	Til børn i skolealderen	Til større børn og unge i klubtilbud mv.
Til og med 138.300 kr.	Tilskuddet udgør 25 pct.	Tilskuddet udgør 30 pct.	0 pct.
138.301 kr. til 141.199 kr.	Tilskuddet udgør 23,75 pct.	Tilskuddet udgør 28,5 pct.	5 pct.
141.363 kr. til 429.199 kr.	Indenfor dette interval reduceres fripladstilskuddet med 0,25 procent point for hver 3.062 kr. indtægten stiger.	Indenfor dette interval reduceres fripladstilskuddet med 0,3 procent point for hver 3.062 kr. indtægten stiger.	Egenbetaling forhøjes med 1 pct. for hver 3.062 kr. indtægten stiger.
429.200 kr. og derover	Intet fripladstilskud	Intet fripladstilskud	100 pct.

Kilde: Kommuneinformation - materiale til ansøgning om friplads

Anvendt datamateriale

Tallene for de samlede udgifter samt de anvendte fordelingsnøgler for den samlede forældrebetaling er hentet fra "Teknisk regneark forslag 2009 – 02.05.08" under fanebladet "forbet", som er udleveret af BUF.

Lovgivning

Dagtilbudsloven:

Tilskud til kommunale og selvejende fritidshjem i opholdskommunen

§ 57. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal give forældre et tilskud pr. barn til brug for fritidshjem efter § 52, stk. 2 og 3.

Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 skal udgøre mindst 70 pct. og forældrenes egenbetaling højst 30 pct. af de budgetterede bruttodriftsudgifter ved ophold i fritidshjem bortset fra ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse.

Stk. 3. Tilskud og egenbetaling fastsættes for et regnskabsår ad gangen på grundlag af fritidshjemmenes vedtagne budgetter.

§ 58. Ved optagelse i et kommunalt eller selvejende fritidshjem beregnes kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling på grundlag af de budgetterede bruttodriftsudgifter for det enkelte fritidshjem eller på grundlag af de gennemsnitlige budgetterede bruttodriftsudgifter for fritidshjem af samme type i kommunen.

§ 59. Når et selvejende fritidshjem ønsker at varetage administrationen, skal kommunalbestyrelsen give et administrationstilskud til det selvejende fritidshjem.

Stk. 2. Administrationstilskuddet svarer til det gennemsnitlige administrationstilskud pr. barn, som kommunalbestyrelsen giver til selvejende fritidshjem i kommunen.

Ifølge ministeriets vejledning fra maj 2008 til Dagtilbudsloven:

"22.1.2 Størrelsen af forældrenes egenbetaling

Forældrenes betaling for en plads i fritidshjem til børn i skolealderen må højst udgøre 30 procent af de budgetterede bruttodriftsudgifter ved driften af det enkelte fritidshjem eller af de gennemsnitlige budgetterede bruttodriftsudgifter ved driften af fritidshjem af samme type i kommunen.

Bortset fra, at forældrenes egenbetaling maksimalt kan udgøre 30 procent, svarer reglerne om forældrenes egenbetaling for en plads i fritidshjem til reglerne om forældrenes egenbetaling for en plads i dagtilbud. Se nærmere herom i afsnittet "Størrelsen af forældrenes egenbetaling" i kapitel 12.

22.1.3 Beregningsgrundlaget for kommunalbestyrelsens tilskud og forældrebetalingen
Reglerne om beregningsgrundlaget for tilskud og forældrebetaling for en plads i fritidshjem svarer til reglerne om beregningsgrundlaget for tilskud og forældrebetaling for en plads i dagtilbud. Se nærmere herom i afsnittet "Beregningsgrundlaget for kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling" i kapitel 12."

Fra Vejledningens kapitel 12:

"12.1.2.3 Forældrebetaling for et år ad gangen

Forældrebetalingen kan ikke reguleres som følge af en eventuel forskel mellem budgetterede og faktiske udgifter. Der er derfor ikke adgang til at ændre forældrebetalingen, hverken i nedadgående eller opadgående retning i løbet af et regnskabsår, jf. dog reglerne om brud på pasningsgarantien. Se kapitel 11.

En undtagelse hertil er dog, at kommunalbestyrelsen allerede ved fastlæggelsen af forældrebetaling og tilskud for et nyt regnskabsår kan beslutte ændringer i forældrebetalingen i løbet af året. Der er herudover ikke adgang til at ændre tilskuddet ad hoc i løbet af året.

Ved vurderingen af belægningen må der ud over kapaciteten tages hensyn til forventninger om den faktiske søgning i løbet af året på baggrund af viden om udviklingen af børnetallet i kommunen.

Da det er de budgetterede bruttodriftsudgifter, der skal lægges til grund for forældrebetalingen, må der ved beregningen af forældrebetalingen benyttes samme opgørelsesmetode af pladsantallet, som er lagt til grund ved udarbejdelsen af dagtilbuddenes budgetter."

Efter Deloitte's vurdering indebærer dette, at der ved takstberegningen bør benyttes de aktuelle budgetterede tal økonomisk såvel som pladsmæssigt (hvor der i kommunen i dag benyttes bevilgede antal pladser ved beregningen).

Forslag	Omlægning af fritidshjem til KKFO og takststigning – merindtægt				
Bevilling	Fritidsområdet				
Styringsområde	Efterspørgselsstyret drift				
Økonomiske konsekvenser 1.000 kr. - 2008 PL					
Forslag	Funktion	2009	2010	2011	2012
Fremtidig fritidshjemsstruktur		Ikke afdækket			
Indtægt ved forhøjet forældrebetaling (40 %)		-31.673	-31.673	-31.673	-31.673
Indtægt ved forhøjet forældrebetaling (50 %)		-63.346	-63.346	-63.346	-63.346
<p>Beskrivelse af forslaget</p> <p>På nuværende tidspunkt har Københavns Kommune både Fritidshjem og KKFO'er¹. De to typer institutioner er begge fritidstilbud til skolebørn, som er delvist finansieret ved forældrebetaling.</p> <p>Taksten og serviceniveauet er identisk i de to tilbud, jf. Københavns Kommunes målsætning for fritidshjem og KKFO'er², hvor det fremgår, at det pædagogiske og normeringsmæssige grundlag er fælles for fritidshjem og KKFO. Det understreges netop, at forskellen på de to tilbud alene er det lovmæssige tilhørsforhold og de organisatoriske vilkår. Fritidshjem er således etableret indenfor rammerne af dagtilbudsloven, mens KKFO'erne er etableret indenfor rammerne af folkeskoleloven. Det organisatoriske kan henføres til, at KKFO'erne er en integreret del af skolerne og har skolens leder som overordnet leder, mens KKFO-lederen er en del af skolens ledelse. Fritidshjem har egen ledelse og forældrebestyrelse, mens KKFO'er har forældreråd, som udelukkende har rådgivende kompetence i forhold til skolebestyrelsen, der er en fælles bestyrelse for skole og KKFO.</p> <p>Ved at omdanne alle Københavns Kommunes fritidshjem til KKFO institutioner åbnes to muligheder for at realisere et økonomisk potentiale.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ændret organisering af den administrative og ledelsesmæssige struktur i institutionerne. 2. Øge forældrebetalingen. <p><u>Ad 1.</u></p> <p>Deloitte vurderer, at der vil være et væsentligt økonomisk potentiale, hvis de administrative og ledelsesmæssige opgaver samles og effektiviseres gennem etableringen af områdeledelser i KKFO'erne. Deloitte har imidlertid ikke beregnet det konkrete potentiale, fordi en sådan beregning forudsætter en nærmere analyse af den eksisterende struktur, herunder de kapacitetsmæssige og geografiske forudsætninger for mulige sammenlægninger. Børne- og Ungdomsforvaltningen er, jf. sag nr. 10 ved møde i Børne- og Ungdomsudvalget d. 18. juni 2008, i gang med at fastlægge den fremtidige fritidshjemsstruktur.</p> <p>Deloitte har på den baggrund valgt at fokusere på det potentiale, der ligger i at øge forældrebetalingen.</p>					

¹ KKFO = Københavns Kommunes FritidsOrdning, svarer til det, der i landets øvrige kommuner betegnes som SFO (Skole FritidsOrdning)

² Målsætninger 2003 for fritidshjem og KKFO'er

Ad 2.

Omlægning af fritidshjem til KKFO'er giver mulighed for at øge forældrebetalingsandelen i og med at KKFO'erne organiseres efter folkeskoleloven frem for dagtilbudsloven. I dagtilbudsloven er der fastsat et loft på forældrebetalingen på 30 %, som ikke er gældende i folkeskoleloven. Ved en omlægning af Fritidshjem til KKFO'er betyder den forskel, at det er muligt at hæve forældrebetalingsandelen, og det er en omlægning, som størstedelen af landets kommuner har gennemført.

Nøgletal landsplan

FOA og analysefirmaet Bureau 2000 har udgivet en rapport med titlen: *Prisen på pasning 2007*³. Af den rapport fremgår det, at 2007-gennemsnitstaksten på landsplan var 1.300 kr. om måneden ved betaling i 12 måneder. Det giver en årlig forældrebetalingspris for SFO-pasning på 15.600 kr.

Rapporten indeholder ikke gennemsnitspriser for pasning i fritidshjem. Forklaringen på det er, at størstedelen af kommunerne, som nævnt, har lagt deres fritidshjem om til SFO'er, og at der som følge af den omlægning er sket en kraftig reduktion i antallet af fritidshjempladser fra 2006 til 2007.

I Københavns Kommune betaler forældrene 1.190 kr. for pasning i 11 måneder (juli måned er betalingsfri). Det giver en årlig forældrebetalingspris for pasning i fritidshjem og KKFO på 13.090 kr.

Differencen mellem den årlige betaling for en fritidsplads i Københavns Kommune og landsgennemsnittet er på 2.510 kr., svarende til en difference på 19 %.

Dermed kan det konstateres, at forældre i København betaler mindre i årlig takst i 2008 end gennemsnittet for resten af landet betalte tilbage i 2007.

Nøgletal 6-by samarbejdet

Den nedenstående tabel 1 viser SFO taksterne i 6-by kommunerne, og af den fremgår det, at Københavns Kommune opkræver den mindste takst af de 6 kommuner.

Tabel 1 – 6-by kommunerne

6-by kommunerne	takst 2008, kr.	Årlig betaling¹ kr.
Århus – SFO (0-3 klasse)	1.816	19.976
Esbjerg – SFO	1.671	18.381
Randers – SFO	1.436	15.796
Aalborg – DUS ¹	1.400	15.400
Odense – SFO	1.325	14.575
København – KKFO/Fritidshjem	1.190	13.090

Note 1: Den årlige betaling baseres på 11 betalingsmåneder

Note 2: DUS står for: Det Udvidede Samarbejde

Potentialeberegning

Tabel 2 viser det indtægtpotentiale, der kan realiseres ved en takstforøgelse på henholdsvis 10 % og 20 %, som er mulig at gennemføre, hvis der omlægges til en fuld KKFO-ordning efter Folkeskoleloven. Tabel 3 viser indtægtpotentialet fratrukket søskenderabat og fripladser.

³ Rapporten er tilgængelig på internettet

Tabel 2 – Forældrebetaling

1000 kr.	Nuværende niveau (Takst = 30 %)	Ved takstforøgelse til 40 %	Ved takstforøgelse til 50 %
Samlede udgifter	630.269	630.269	630.269
Samlede indtægter (forældrebetaling)	189.081	252.108	315.135
Merindtægt		63.027	126.054

Tabel 3 – Forældrebetaling korrigeret for fripladser og søskenderabat

1000 kr.	Nuværende niveau (Takst = 30 %)	Ved takstforøgelse til 40 %	Ved takstforøgelse til 50 %
Forældrebetaling	95.020	126.693	158.366
Øk. og soc. fripladser	65.609	87.480	109.350
Søskenderabat	28.451	37.935	47.419
Samlede indtægter	189.081	252.108	315.135
Merindtægt		31.673	63.346

Den nedenstående tabel 4 viser de takster, som vil være resultatet af en forøgelse af forældrebeta-
lingsandelen. Der er foretaget beregninger ud fra det nuværende 2008-niveau, Børne- og Ung-
domsforvaltningens eget forslag for 2009 og Deloitte's nye takstforslag som følge af den ændrede
metode til takstberegningerne.

Tabel 4 – Takstændringer

	2008		BUFs Forslag 2009		Nyt forslag 2009	
	måned	år	måned	år	måned	år
Hele kr.						
Forældrebetalingstakst	1.190	13.090	1.201	13.211	1.265	13.915
Forøgelse af forældrebetaling til 40 %	1.587	17.457	1.601	17.611	1.687	18.557
Forøgelse af forældrebetaling til 50 %	1.983	21.813	2.002	22.022	2.108	23.188
<i>Opkrævning sker 11 mdr. om året</i>						

Hvilke konsekvenser indebærer forslaget for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Der kan forventes modstand mod forslaget fra brugerne, da en takststigning vil blive betragtet som en serviceforringelse.

Omvendt vil forslaget ikke have direkte indflydelse på serviceniveauet i og med, at der ikke er tale om en besparelse på den økonomiske ramme, som fritidsinstitutionerne har til rådighed. Der er alene tale om, at de Københavnske forældre skal betale en takstpris, der svarer bedre til det gennemsnitlige niveau på landsplan.

En stor andel af fritidshjemmene i Københavns Kommune er selvejende institutioner og en omlægning af de institutioner vil kræve en nærmere analyse af de indgåede driftsoverenskomster. I den forbindelse skal det nævnes, at Helsingør Kommune har omlagt alle fritidshjem (inkl. de selvejende) til SFO-drift pr. 01.01.07. Omlægningen er sket efter en høringsperiode, hvor de berørte organisationer og de faglige organisationer har haft mulighed for at komme med indsigelser imod omlægningen.

Københavns Kommune har, jf. dagtilbudslovens § 4, forsyningspligt i forhold til fritidshjemspladser. Det fremgår dog af vejledningen til loven (Vejledning nr. 26 af 26/05/2008), at udbuddet af fritids-

hjem i kommunen skal sammensættes, så der tages hensyn til udbuddet af pladser efter anden lovgivning, f.eks. SFO (skolefritidsordning) efter folkeskoleloven. Det betyder i praksis, at den ene type af tilbud kan erstatte den anden.

Nedenfor er fripladstilskuddet for de forskellige indtægtsgrupper vist.

Grænsebeløb gældende for 2008	Fripladstilskud i pct. af bruttodriftsudgifterne pr. plads	Fripladstilskud i pct. af bruttodriftsudgifterne pr. plads	Egenbetaling i pct. af fuld takst
Indtægt	Til børn under skolealderen	Til børn i skolealderen	Til større børn og unge i klubtilbud mv.
Til og med 138.300 kr.	Tilskuddet udgør 25 pct.	Tilskuddet udgør 30 pct.	0 pct.
138.301 kr. til 141.199 kr.	Tilskuddet udgør 23,75 pct.	Tilskuddet udgør 28,5 pct.	5 pct.
141.363 kr. til 429.199 kr.	Indenfor dette interval reduceres fripladstilskuddet med 0,25 procent point for hver 3.062 kr. indtægten stiger.	Indenfor dette interval reduceres fripladstilskuddet med 0,3 procent point for hver 3.062 kr. indtægten stiger.	Egenbetaling forhøjes med 1 pct. for hver 3.062 kr. indtægten stiger.
429.200 kr. og derover	Intet fripladstilskud	Intet fripladstilskud	100 pct.

Lovgivning

Folkeskoleloven:

§ 3: Stk. 4. Folkeskolen kan tilbyde børn optagelse i en skolefritidsordning, hvis børnene er optaget i skolen eller har nået den alder, hvor de tidligst ville kunne optages i børnehaveklasse

Samt

§ 50: Stk. 2. Kommunalbestyrelsen opkræver betaling af forældre til børn, der er optaget i en skolefritidsordning, jf. § 3, stk. 4. Vælger forældrene en folkeskole i en anden kommune end bopælskommunen med tilhørende skolefritidsordning i henhold til § 36, stk. 3 og 7, betaler forældrene til skolekommunen dennes takst for skolefritidsordningen, dog betales bopælskommunens takst, hvis denne er højest. Kommunalbestyrelsen yder søskendetilskud til familier med mere end et barn i skolefritidsordninger, daginstitutioner m.v. og hel eller delvis fripladstilskud under hensyn til forældrenes økonomiske forhold, eller hvor sociale eller pædagogiske forhold gør sig gældende. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggendes regler om kommunens tilskud til brug for dagtilbud til børn, forældrenes egenbetaling og fripladstilskud m.v. finder anvendelse ved ydelse af hel eller delvis fripladstilskud.

Der er ikke i hverken loven, bekendtgørelse eller vejledning fastsat nærmere regler om, hvorledes forældrebetalingen skal opgøres eller fastsat et maksimumsbeløb eller procent.

Københavns Kommune er som alle kommuner omfattet af den såkaldte forsyningspligt, jfr. Dagtilbudslovens § 4. Af bemærkningerne til lovforslaget om Dagtilbudsloven fremgår om § 4 bl.a.:" På fritidshjem- og klubområdet indebærer forsyningsforpligtelsen, at kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er relevante fritids- og klubtilbud til aldersgruppen. Tilbyder kommunalbestyrelsen f.eks. plads i en SFO, der er oprettet efter folkeskoleloven, kan forældrene ikke stille krav om en plads i et fritidshjem"

Det fremgår af vejledningen til Dagtilbudsloven (Vejledning nr. 26 af 26/05/2008), at udbuddet af fritidshjem i kommunen skal sammensættes, så der tages hensyn til udbuddet af pladser efter

anden lovgivning, f.eks. SFO (skolefritidsordning) efter folkeskoleloven.

Det fortolker Deloitte således, at det i praksis betyder, at den ene type af tilbud kan erstatte den anden.

På Familiestyrelsens hjemmeside findes om spørgsmålet:

"Forældrebetaling: Flere fritidshjem omdannes til SFO'er - og forældrebetalingen for en plads i SFO hæves. Hvorfor?"

Fra 1. januar 2007 betaler forældre til børn i dagtilbud maksimalt 25 pct. af udgifterne. Reglerne om SFO er placeret i folkeskoleloven, som ligger under Undervisningsministeriets område. Undervisningsministeriet har ikke på samme måde fastsat grænser for forældrebetalingen for en plads i SFO."

På baggrund af det foranstående er det Deloitte's vurdering, at nærværende forslag er i overensstemmelse med gældende regler.

Forslag	Takstberegninger for klubpladser – merindtægt					
Bevilling	Klubber					
Styringsområde	Efterspørgselsstyret drift					
Økonomiske konsekvenser 1000 kr., 2009 PL						
Forslag	Funktion	2008	2009	2010	2011	2012
Takster for klubber	03.22.05 05.25.16 05.14		-629	-629	-629	-629

Beskrivelse af forslaget

Baggrunden for forslaget er, at BUF ved at gennemregne udgifterne pr. institutionsplads ud fra antallet af budgetterede frem for antallet af bevilgede pladser kan opnå en merindtægt gennem øget forældrebetaling. Forældrebetalingen må maksimalt udgøre 20 % af de samlede bruttodrifts-udgifter.

Det *bevilgede* antal institutionspladser fastsættes centralt og danner grundlag for beregningen af udgifterne pr. plads og dermed forældrebetalingen på området.

Det *budgetterede* antal pladser er det antal, som meldes ud til de enkelte institutioner på baggrund af det faktisk anvendte antal pladser året forinden, og som ifølge BUF derfor i højere grad afspejler antallet af anvendte pladser i budgetåret.

Deloitte har gennemregnet pladsudgifterne og dermed forældrebetalingen på baggrund af antallet af bevilgede og budgetterede pladser. Denne gennemregning viser en potentiel merindtægt på 0,9 mio. kr. ved brug af det budgetterede frem for det bevilgede antal pladser til beregning af forældrebetalingen for klubpladser. Korrigerer man for den rabat, der gives i form af søskenderabat samt økonomiske og socialpædagogiske fripladser, får man en merindtægt, der udelukkende stammer fra forældrenes egenbetaling, på 0,6 mio. kr.

Tabel 1 – Samlet forældrebetaling

	Samlede udgifter (mio.kr.)	Antal pladser	Udgift pr. plads (kr.)	Samlet forældrebetaling (kr.)
Bevilgede pladser	291.929	12.361	23.617	57.493.080
Budgetterede pladser	291.929	12.172	23.984	58.385.800
Merindtægt				892.720

Tabel 2 – Samlet forældrebetaling korrigeret for søskenderabat og fripladser

Kr.	Samlet forældrebetaling	Søskende-rabat	Øk. og soc. pæd. fripladser	Forældrenes egenbetaling
Procentvis fordeling	100,0 %	0,0 %	29,5 %	70,5 %
Bevilgede pladser	57.493.080	0	16.973.018	40.520.062
budgetterede pladser	58.385.800	0	17.236.565	41.149.235
Merindtægt	892.720	0	263.548	629.173

Nedenfor er udregnet effekten af den nye beregningsmetode for forældrebetalingstaksterne set i forhold til BUFs nuværende forslag for 2009.

Tabel 3 – Takstændringer

	Pr. år	Pr. måned
Ændring i forældrebetalingstakst (kr.) <i>Opkrævning sker 11 mdr. om året</i>	73	7

Ændringen i taksten er udregnet på baggrund af de samlede udgifter og det samlede antal pladser. den øgede udgift fører til en ændring i forældrebetalingstaksten – der udgør 20 % indenfor klubområdet – på 73 kr. pr. år og 7 kr. pr. måned., hvilket er vist i tabel 3. I forhold til forældrebetalingstaksten for ungdomsklubben har man imidlertid valgt ikke at opkræve de 20 %, men derimod en symbolsk takst på 50 kr. om måneden. For at fastholde besparingspotentialt fra den nye beregningsmetode er også taksten for ungdomsklubben opskrevet med 7 kr. om måneden. Forslaget må imidlertid ses i sammenhæng med forslaget om også at opkræve fuld takst for ungdomsklubberne. Besparingspotentialerne i de to forslag kan dog ansues separat.

Tabel 4 – samlede takster

Fritids- og juniorklub	2008	BUF forslag 2009	Nyt forslag 2009
Samlet takst pr. måned (kr.)	485	495	502
Procentvis stigning ift. 2008 niveau		2 %	4 %

Ungdomsklub	2008	BUF forslag 2009	Nyt forslag 2009
Samlet takst pr. måned (kr.)	50	50	57
Procentvis stigning ift. 2008 niveau		0 %	14 %

Procentdelen af forældrebetalingen, som udgøres af fripladser, er beregnet ud fra regnskab 2006, da dette er det mest aktuelle tal, som BUF har til rådighed. Fripladsandelen er bestemt af husstandsindkomsten og afhænger derfor af borgernes betalingsevne. BUF her selv udfærdiget et notat, hvori de forklarer, at fripladstilskuddet har været faldende og at man i 2009 – på baggrund af det kommende regnskab 2007 – samlet forventer en merindtægt på 10 mio. kr. på dagtilbudsområdet i form af øget egenbetaling for forældrene. Eftersom BUFs beregning er baseret på BUFs eget takstforslag, vil merindtægten forøges yderligere ved at anvende det nye takstforslag.

I de kommende budgetår vil man – givet den forventede økonomiske udvikling for borgerne i kommunen – kunne forvente en endnu mindre fripladsandel og dermed en større egenbetaling fra forældrene.

Hvilke konsekvenser indebærer forslaget for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Forslaget skal ses i sammenhæng med de tilsvarende forslag for de øvrige bevillingsområder indenfor dagpasningsområdet.

Forslaget vil ikke have konsekvenser for medarbejderne, da det økonomiske grundlag ikke ændres for hverken medarbejdere eller institutioner. Ligeledes vil der heller ikke finde serviceforringelser sted.

Eftersom forslaget sigter på at øge forældrebetalingen uden at ændre ydelsens indhold, må man forvente en negativ effekt på brugertilfredsheden. Grundet den meget omfattende økonomiske fripladsordning (som udgør langt størstedelen af fripladsandelen) vil den øgede forældrebetaling ikke vende den tunge ende ned af – tværtimod. Det skyldes, at de lavere indkomstgrupper vil være helt eller delvist omfattet af fripladsordningen, mens det kun vil være de højere indkomstgrupper, som vil blive ramt af den fulde takstændring.

Nedenfor er fripladstilskuddet for de forskellige indtægtsgrupper vist.

Grænsebeløb gældende for 2008	Fripladstilskud i pct. af bruttodriftsudgifterne pr. plads	Fripladstilskud i pct. af bruttodriftsudgifterne pr. plads	Egenbetaling i pct. af fuld takst
Indtægt	Til børn under skolealderen	Til børn i skolealderen	Til større børn og unge i klubtilbud mv.
Til og med 138.300 kr.	Tilskuddet udgør 25 pct.	Tilskuddet udgør 30 pct.	0 pct.
138.301 kr. til 141.199 kr.	Tilskuddet udgør 23,75 pct.	Tilskuddet udgør 28,5 pct.	5 pct.
141.363 kr. til 429.199 kr.	Indenfor dette interval reduceres fripladstilskuddet med 0,25 procent point for hver 3.062 kr. indtægten stiger.	Indenfor dette interval reduceres fripladstilskuddet med 0,3 procent point for hver 3.062 kr. indtægten stiger.	Egenbetaling forhøjes med 1 pct. for hver 3.062 kr. indtægten stiger.
429.200 kr. og derover	Intet fripladstilskud	Intet fripladstilskud	100 pct.

Anvendt datamateriale

Tallene for de samlede udgifter samt de anvendte fordelingsnøgler for den samlede forældrebetaling er hentet fra "Teknisk regneark forslag 2009 – 02.05.08" under fanebladet "forbet", som er udleveret af BUF.

Lovgivning

Dagtilbudsloven:

§ 71. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal give forældre et tilskud pr. barn til brug for klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud efter § 66, stk. 2 og 3, i opholdskommunen.
 Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 skal udgøre mindst 80 pct. og forældrenes egenbetaling højst 20 pct. af de budgetterede bruttodriftsudgifter ved ophold i klubtilbud m.v. bortset fra materialer og forplejning samt ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse.
 Stk. 3. Kommunalbestyrelsens tilskud til materialer skal mindst udgøre 50 pct. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at give tilskud til forplejning.
 Stk. 4. Tilskud og egenbetaling fastsættes af kommunalbestyrelsen på grundlag af klubtilbuddenes vedtagne budgetter.

Ifølge ministeriets vejledning fra maj 2008 om fastsættelse af tilskud:

"30.1.3 Beregningsgrundlaget for kommunalbestyrelsens tilskud og forældrebetalingen

Reglerne om beregningsgrundlaget for tilskud og forældrebetaling for en plads i klubtilbud svarer i det hele til reglerne om beregningsgrundlaget for tilskud og forældrebetaling for en plads i dagtilbud. Se nærmere herom i afsnittet "Beregningsgrundlaget for kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling" i kapitel 12.

Dog gælder det, at der ved beregningen af kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling for en plads i klubtilbud m.v. ses bort fra udgifter til rådgivning, vejledning og hjælpeforanstaltninger med tilknytning til klubtilbuddene.

Beregningen af kommunalbestyrelsens tilskud til materialer og eventuelt til forplejning foretages ud fra det enkelte barns eller unges forbrug."

Fra samme vejledning om plads i dagtilbud (som der henvises til under klubtilbud):

"Ved vurderingen af belægningen må der ud over kapaciteten tages hensyn til forventninger om den faktiske søgning i løbet af året på baggrund af viden om udviklingen af børnetallet i kommunen.

Da det er de budgetterede bruttodriftsudgifter, der skal lægges til grund for forældrebetalingen, må der ved beregningen af forældrebetalingen benyttes samme opgørelsesmetode af pladsantallet, som er lagt til grund ved udarbejdelsen af dagtilbuddenes budgetter."

Efter Deloitte's vurdering betyder dette, at det er de aktuelt budgetterede tal såvel beløbsmæssigt som pladsmæssigt, der bør lægges til grund ved beregningen af takster (i stedet for bevilgede, som kommunen hidtidigt har benyttet).

Forslag	Ensretning af takster på klubområdet - merindtægt					
Bevilling	Klubber					
Styringsområde	Efterspørgselsstyret drift					
Økonomiske konsekvenser 1.000 kr. - 2009 PL						
Forslag	Funktion	2008	2009	2010	2011	2012
Fuld takstopkrævning for ungdomsklubber	03.22.05 05.25.16 05.25.14		-21.986	-21.986	-21.986	-21.986

Nærværende forslag bygger videre på forslag om ændret takstberegninger for klubpladser og skal ses i forlængelse heraf.

Beskrivelse af forslaget

Klubområdet i Københavns Kommune er delt op i tre forskellige tilbud: Fritidsklub, juniorklub og ungdomsklub. Tilbuddene er oprettet efter dagtilbudsloven, hvor der er fastlagt et loft på forældrebetalingen, som betyder, at kommunen maksimalt må opkræve en forældrebetaling på 20 % af de samlede bruttodriftsudgifter. På de to førstnævnte klubtilbud opkræver Københavns Kommune en månedlig takst på 485 kr., der svarer til 20 % forældrebetaling. Omvendt har man indenfor ungdomsklubområdet valgt at opkræve en noget lavere takst på 50 kr. om måneden, som må anses for at være et symbolsk beløb.

Forslaget sigter på, at kommunen frem for at opkræve et symbolsk beløb i forældrebetaling for ungdomsklubber, opkræver samme takst som for de øvrige klubtilbud. Det fremgår af tabel 2, at kommunen vil kunne opnå en merindtægt på 22,6 mio. kr. ved en sådan omlægning.

Tabel 1 – Samlet forældrebetaling

1000 kr.	Nuværende niveau	Forældrebetaling på 20 %
Samlede udgifter	291.929	291.929
Samlede indtægter	26.308	58.386
Forældrebetalingsprocent	9 %	20 %
Merindtægt		32.078

Tabel 2 – Samlet forældrebetaling korrigeret for fripladser

1000 kr.	Fordelingsprocent	Nuværende niveau	Forældrebetaling på 20 %
Forældrebetaling	70,5 %	18.547	41.162
Øk. og soc. fripladser	29,5 %	7.761	17.224
I alt	100,0 %	26.308	58.386
Merindtægt korrigeret for fripladser			22.615
Korrigeret for merprovenu i forslag om takstberegning på klubområdet			- 629
Nettomerindtægt			21.986

I et andet forslag er taksterne blevet foreslået ændret ud fra en - efter Deloitte's vurdering mere retvisende beregningsmetode. Dermed vil forældrebetalingstaksterne for de forskellige klubtilbud komme til at se ud som følger:

Tabel 3 – Takstændringer

	2008	BUF forslag 2009	Nyt forslag 2009
Fritidsklub	485	495	502
Juniorklub	485	495	502
Ungdomsklubber	50	50	502

Til sammenligning er i tabel 4 vist en oversigt over takster i de øvrige kommuner i 6-by samarbejdet

Tabel 4 – Klubtakster for 2008 i 6-by kommunerne

Århus	Fritidsklub (10-4 år)	Ungdomsklub (12-17 år)	
Pris (kr.)	605	213	
Betalingsmåneder	11	11	
Årlig pris (kr.)	6.655	2.343	
Esbjerg	Fritidsklub (8-14 år)	Ungdomsklub (12-17 år)	
Pris (kr.)	441	255	
Betalingsmåneder	12	halvårligt	
Årlig pris (kr.)	5.292	510	
Odense	Fritidsklub (10-13 år)	Ungdomsklub (14-18 år)	
Pris (kr.)	110	Ingen fast opkrævning, men betaling for enkeltarrangementer og udflugter	
Betalingsmåneder	12		
Årlig pris (kr.)	1.320		
Randers	Fritidsklub og juniorklub (10-14 år)		
Pris (kr.)	478		
Betalingsmåneder	11		
Årlig pris (kr.)	5.258		
Aalborg	DUSII (10-14 år)	Fritidsklub (10-14 år)	Ungdomsklub (14-18 år)
Pris (kr.)	457	580	20
Betalingsmåneder	10	11	11
Årlig pris (kr.)	4.570	6.380	220
København	Fritidsklub (10-11 år)	Juniorklub (12-13 år)	Ungdomsklub (14-17 år)
Pris (kr.)	485	485	50
Betalingsmåneder	11	11	11
Årlig pris (kr.)	5.335	5.335	550

Hvilke konsekvenser indebærer forslaget for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Forslaget skal ses i sammenhæng med de tilsvarende forslag for de øvrige bevillingsområder indenfor dagpasningsområdet.

Forslaget vil ikke have konsekvenser for medarbejderne, da det økonomiske grundlag ikke ændres for hverken medarbejdere eller institutioner. Ligeledes vil der heller ikke finde serviceforringelser sted.

I Københavns Kommune har man som del af projekt "sikker by" foreslået at gøre alle klubtilbud gratis. Dette forslag trækker således i modsat retning af indeværende forslag, men det må være en politisk prioritering at afgøre, i hvilken retning man ønsker at dreje klubområdet.

Eftersom forslaget sigter på at øge forældrebetalingen uden at ændre ydelsens indhold, må man forvente en negativ effekt på brugertilfredsheden. Grundet den meget omfattende økonomiske fripladsordning vil den øgede forældrebetaling ikke vende den tunge ende ned af – tværtimod. Det skyldes, at de lavere indkomstgrupper vil være helt eller delvist omfattet af fripladsordningen, mens det kun vil være de højere indkomstgrupper, som vil blive ramt af den fulde takstændring.

Tabel 5 - Beregning af fripladstilskud

Grænsebeløb gældende for 2008	Fripladstilskud i pct. af bruttodriftsudgifterne pr. plads	Fripladstilskud i pct. af bruttodriftsudgifterne pr. plads	Egenbetaling i pct. af fuld takst
Indtægt	Til børn under skolealderen	Til børn i skolealderen	Til større børn og unge i klubtilbud mv.
Til og med 138.300 kr.	Tilskuddet udgør 25 pct.	Tilskuddet udgør 30 pct.	0 pct.
138.301 kr. til 141.199 kr.	Tilskuddet udgør 23,75 pct.	Tilskuddet udgør 28,5 pct.	5 pct.
141.363 kr. til 429.199 kr.	Indenfor dette interval reduceres fripladstilskuddet med 0,25 procent point for hver 3.062 kr. indtægten stiger.	Indenfor dette interval reduceres fripladstilskuddet med 0,3 procent point for hver 3.062 kr. indtægten stiger.	Egenbetaling forhøjes med 1 pct. for hver 3.062 kr. indtægten stiger.
429.200 kr. og derover	Intet fripladstilskud	Intet fripladstilskud	100 pct.

Anvendt datamateriale

Tallene for de samlede udgifter samt de anvendte fordelingsnøgler for den samlede forældrebetaling er hentet fra "Teknisk regneark forslag 2009 – 02.05.08" under fanebladet "forbet", som er udleveret af BUF.

Lovgivning

Dagtilbudsloven:

§ 71. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal give forældre et tilskud pr. barn til brug for klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud efter § 66, stk. 2 og 3, i opholdskommunen.
 Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 skal udgøre mindst 80 pct. og forældrenes egenbetaling højst 20 pct. af de budgetterede bruttodriftsudgifter ved ophold i klubtilbud m.v. bortset fra materialer og forplejning samt ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse.
 Stk. 3. Kommunalbestyrelsens tilskud til materialer skal mindst udgøre 50 pct. Kommunalbestyrelsen kan beslutte at give tilskud til forplejning.
 Stk. 4. Tilskud og egenbetaling fastsættes af kommunalbestyrelsen på grundlag af klubtilbuddenes vedtagne budgetter.

Ifølge ministeriets vejledning fra maj 2008 om fastsættelse af tilskud:

"30.1.3 Beregningsgrundlaget for kommunalbestyrelsens tilskud og forældrebetalingen

Reglerne om beregningsgrundlaget for tilskud og forældrebetaling for en plads i klubtilbud svarer i

det hele til reglerne om beregningsgrundlaget for tilskud og forældrebetaling for en plads i dagtilbud. Se nærmere herom i afsnittet "Beregningsgrundlaget for kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling" i kapitel 12.

Dog gælder det, at der ved beregningen af kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling for en plads i klubtilbud m.v. ses bort fra udgifter til rådgivning, vejledning og hjælpeforanstaltninger med tilknytning til klubtilbuddene.

Beregningen af kommunalbestyrelsens tilskud til materialer og eventuelt til forplejning foretages ud fra det enkelte barns eller unges forbrug."

Forslag	Omlægning af klubområdet og takststigning - merindtægt					
Bevilling	Klubber					
Styringsområde	Efterspørgselsstyret drift					
Økonomiske konsekvenser 1.000 kr. - 2008 PL						
Forslag	Funktion	2008	2009	2010	2011	2012
Øget opkrævning på klubområdet (30 %)	03.22.05 05.25.16 05.25.14		-20.581	-20.581	-20.581	-20.581

Beskrivelse af forslaget

Klubområdet i Københavns Kommune er delt op i tre forskellige tilbud: Fritidsklub, juniorklub og ungdomsklub. Tilbuddene er oprettet efter dagtilbudsloven, hvor der er fastlagt et loft for forældrebetalingen, som betyder, at kommunen maksimalt må opkræve en forældrebetaling på 20 % af de samlede bruttodriftsudgifter. På de to førstnævnte klubtilbud opkræver Københavns Kommune en månedlig takst på 485 kr., der svarer til 20 % forældrebetaling. Omvendt har man indenfor ungdomsklubområdet valgt at opkræve en noget lavere takst på 50 kr. om måneden, som ikke svarer til 20 % forældrebetaling.

Forslaget indebærer at det samlede klubområde omlægges fra dagtilbudsloven og fremadrettet organiseres efter enten ungdomsskoleloven eller folkeoplysningsloven

Hvis det samlede klubområde omlægges enten til ungdomsskoleloven eller folkeoplysningsloven vil det være muligt for Københavns Kommune, at opkræve en højere forældrebetalingstakst. Baggrunden for det er, at de to nævnte love ikke indeholder et loft for forældrebetalingen.

Merindtægt

Tabel 1 – Samlet forældrebetaling

1000 kr.	Nuværende niveau	Forældrebetaling på 20 %	Forældrebetaling på 30 %
Samlede udgifter	291.929	291.929	291.929
Samlede indtægter	26.308	58.386	87.579
Forældrebetalingsprocent	9 %	20 %	30 %
Merindtægt		32.078	61.271

Tabel 2 – Merindtægt korrigeret for fripladser

1000 kr.	Fordelingsprocent	Nuværende niveau	Forældrebetaling på 20 %	Forældrebetaling på 30 %
Forældrebetaling	70,5 %	18.547	41.162	61.743
Øk. og soc. fripladser	29,5 %	7.761	17.224	25.836
I alt	100,0 %	26.308	58.386	87.579
Merindtægt korrigeret for fripladser			22.615	43.196
Korrigeret for merprovenu i 1) forslag om takstberegning på klubområdet og 2) forslag om ensretning af takster på klubområdet			- 629	-22.615
Nettomerindtægt			21.986	20.581

Effekten for forældrebetalingen er vist i tabel 4 nedenfor. Taksten for junior- og fritidsklubber er

anvendt som udtryk for den eksisterende takst, idet en forudsætning for merindtægten er, at kommunen hæver brugerbetalingen i ungdomsklubberne, så taksten svarer til niveauet i kommunens øvrige klubtilbud. Taksten i tabel 4 vil således være en takst, der opkræves for samtlige klubtilbud uanset, om der er tale om en fritidsklub, juniorklub eller ungdomsklub.

Tabel 3 – Forældrebetalingstakster

Klubområdet samlet	2008	Nyt forslag 2009
Forældrebetaling 20 %	485	502
Forældrebetaling 30 %	728	753

Århus Kommune har eksempelvis organiseret hele klubområdet efter ungdomsskoleloven. Taksten i Århus fremgår af den nedenstående tabel 1, der også viser taksterne i de øvrige 6-by kommuner inkl. København.

Tabel 4 – Klub takster i 6-by kommunerne

Århus	Fritidsklub (10-4 år)	Ungdomsklub (12-17 år)	
Pris (kr.)	605	213	
Betalingsmåneder	11	11	
Årlig pris (kr.)	6.655	2.343	
Esbjerg	Fritidsklub (8-14 år)	Ungdomsklub (12-17 år)	
Pris (kr.)	441	255	
Betalingsmåneder	12	halvårligt	
Årlig pris (kr.)	5.292	510	
Odense	Fritidsklub (10-13 år)	Ungdomsklub (14-18 år)	
Pris (kr.)	110	Ingen fast opkrævning, men betaling for enkeltarrangementer og udflugter	
Betalingsmåneder	12		
Årlig pris (kr.)	1.320		
Randers	Fritidsklub og juniorklub (10-14 år)		
Pris (kr.)	478		
Betalingsmåneder	11		
Årlig pris (kr.)	5.258		
Aalborg	DUSII (10-14 år)	Fritidsklub (10-14 år)	Ungdomsklub (14-18 år)
Pris (kr.)	457	580	20
Betalingsmåneder	10	11	11
Årlig pris (kr.)	4.570	6.380	220
København	Fritidsklub (10-11 år)	Juniorklub (12-13 år)	Ungdomsklub (14-17 år)
Pris (kr.)	485	485	50
Betalingsmåneder	11	11	11
Årlig pris (kr.)	5.335	5.335	550

Hvilke konsekvenser indebærer forslaget for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Forslaget skal ses i sammenhæng med de tilsvarende forslag for de øvrige bevillingsområder indenfor dagpasningsområdet.

Forslaget vil ikke have konsekvenser for medarbejderne, da det økonomiske grundlag ikke ændres for hverken medarbejdere eller institutioner. Ligeledes vil der heller ikke finde serviceforringelser

sted.

Eftersom forslaget sigter på at øge forældrebetalingen uden at ændre ydelsens indhold, må man forvente en negativ effekt på brugertilfredsheden. Grundet den meget omfattende økonomiske fripladsordning vil den øgede forældrebetaling ikke vende den tunge ende ned af – tværtimod. Det skyldes, at de lavere indkomstgrupper vil være helt eller delvist omfattet af fripladsordningen, mens det kun vil være de højere indkomstgrupper, som vil blive ramt af den fulde takstændring.

Deloitte er opmærksom på, at Københavns Kommune i forbindelse med projekt "Sikker by" overvejer at fjerne brugerbetalingen på klubområdet.

Tabel 5 - Beregning af fripladstilskud

Grænsebeløb gældende for 2008	Fripladstilskud i pct. af bruttodriftsudgifterne pr. plads	Fripladstilskud i pct. af bruttodriftsudgifterne pr. plads	Egenbetaling i pct. af fuld takst
Indtægt	Til børn under skolealderen	Til børn i skolealderen	Til større børn og unge i klubtilbud mv.
Til og med 138.300 kr.	Tilskuddet udgør 25 pct.	Tilskuddet udgør 30 pct.	0 pct.
138.301 kr. til 141.199 kr.	Tilskuddet udgør 23,75 pct.	Tilskuddet udgør 28,5 pct.	5 pct.
141.363 kr. til 429.199 kr.	Indenfor dette interval reduceres fripladstilskuddet med 0,25 procent point for hver 3.062 kr. indtægten stiger.	Indenfor dette interval reduceres fripladstilskuddet med 0,3 procent point for hver 3.062 kr. indtægten stiger.	Egenbetaling forhøjes med 1 pct. for hver 3.062 kr. indtægten stiger.
429.200 kr. og derover	Intet fripladstilskud	Intet fripladstilskud	100 pct.

Anvendt datamateriale

Tallene for de samlede udgifter samt de anvendte fordelingsnøgler for den samlede forældrebetaling er hentet fra "Teknisk regneark forslag 2009 – 02.05.08" under fanebladet "forbet", som er udleveret af BUF.

Nuværende lovgivning på klubområdet

Dagtilbudsloven:

§ 71. Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal give forældre et tilskud pr. barn til brug for klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud efter § 66, stk. 2 og 3, i opholdskommunen.
Stk. 2. Tilskud efter stk. 1 skal udgøre mindst 80 pct. og forældrenes egenbetaling højst 20 pct. af de budgetterede bruttodriftsudgifter ved ophold i klubtilbud m.v. bortset fra materialer og forplejning samt ejendomsudgifter, herunder husleje og vedligeholdelse.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens tilskud til materialer skal mindst udgøre 50 pct.

Kommunalbestyrelsen kan beslutte at give tilskud til forplejning.

Stk. 4. Tilskud og egenbetaling fastsættes af kommunalbestyrelsen på grundlag af klubtilbuddenes vedtagne budgetter.

Ifølge ministeriets vejledning fra maj 2008 om fastsættelse af tilskud:

"30.1.3 Beregningsgrundlaget for kommunalbestyrelsens tilskud og forældrebetalingen

Reglerne om beregningsgrundlaget for tilskud og forældrebetaling for en plads i klubtilbud svarer i

det hele til reglerne om beregningsgrundlaget for tilskud og forældrebetaling for en plads i dagtilbud. Se nærmere herom i afsnittet "Beregningsgrundlaget for kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling" i kapitel 12.

Dog gælder det, at der ved beregningen af kommunalbestyrelsens tilskud og forældrenes egenbetaling for en plads i klubtilbud m.v. ses bort fra udgifter til rådgivning, vejledning og hjælpeforanstaltninger med tilknytning til klubtilbuddene.

Beregningen af kommunalbestyrelsens tilskud til materialer og eventuelt til forplejning foretages ud fra det enkelte barns eller unges forbrug."

Lovgivning der alternativt kan anvendes på klubområdet

Der er tale om to forskellige lovsæt, som hver især kan anvendes som grundlag – hhv. ungdomsskoleloven og folkeoplysningsloven.

Ad 1: Ungdomsskoleloven

Indholdet i ungdomsskolen er fastlagt i § 3 i lov om ungdomsskolen. Den paragraf er yderligere beskrevet i bekendtgørelse om ungdomsskolens virksomhed (bek. nr. 93 af 3. oktober 2000), hvor det lyder:

§ 5. Kommunalbestyrelsen kan udover de i § 1 og § 4 nævnte tilbud beslutte, at ungdomsskoletilbuddet også skal omfatte klub- og anden fritidsvirksomhed.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen fastsætter de økonomiske vilkår for deltagelse i ungdomsskolens klub- og fritidsvirksomhed, så de er i overensstemmelse med den tilsvarende virksomhed efter lov om støtte til folkeoplysning.

Ad 2: Folkeoplysningsloven

§ 2. Kommunalbestyrelsen skal sikre rammerne for, at børn, unge og voksne kan etablere og tage del i den frie folkeoplysende virksomhed, jf. stk. 2-4.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen yder tilskud til:

- 1) undervisning, studiekredse, foredragsvirksomhed og debatskabende aktiviteter for voksne og for børn og voksne sammen, jf. kapitel 4 om folkeoplysende voksenundervisning,*
- 2) aktiviteter for børn og unge, herunder fritids- og ungdomsklubber, og eventuelt til aktiviteter for voksne, jf. kapitel 5 om det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde.*

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen stiller offentlige lokaler til rådighed, jf. kapitel 6 om anvisning af offentlige lokaler og udendørsanlæg.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen yder tilskud til lokaler, jf. kapitel 7 om tilskud til private lokaler m.v.

§ 5. Stk. 3. En folkeoplysende forening må ikke oprettes eller drives i kommercielt øjemed, og eventuelt overskud, der opstår gennem deltagerbetaling ved foreningens virksomhed efter denne lov, skal tilfalde den folkeoplysende forening til anvendelse inden for lovens område. Ved en folkeoplysende forenings opløsning skal et eventuelt overskud, der er opstået ved deltagerbetaling ved foreningens virksomhed efter denne lov, tilfalde almennyttige formål.

Forslag	Modulordning i dagtilbud					
Bevilling	Dagtilbud					
Styringsområde	Efterspørgselsstyret					
Økonomiske konsekvenser 1.000 kr. - 2008 PL						
Forslag	Funktion	2008	2009	2010	2011	2012
Besparelse pladspriser	5.25.12-14.1		-35.804	-71.609	-107.414	-143.218
Mindreindtægt forældrebetaling	5.25.12-14.1		14.048	28.096	42.144	56.192
Mindreudgifter søskenderabat og fripladser	5.25.12-14.1		-4.425	-8.851	-13.277	-17.702
Samlet nettoændring	5.25.12-14.1		-26.182	-52.364	-78.547	-104.729
Personalemæssige konsekvenser			0	0	0	0

1. Beskrivelse af forslaget

Der stilles forslag om indførelse af modulordninger eller fleksible tilbud på dagtilbudsområdet for 0-6 år. Modulordninger tager afsæt i forældres faktiske anvendelse af dagtilbud. Faktum er, at børn opholder sig i varierende tid i daginstitution ud fra forældrenes behov for pasning. Med indførelse af modulordning ændres fokus fra udbudssiden til efterspørgselsiden, det vil sige at dagtilbud tilpasses forældrenes efterspørgsel efter dagpasning.

Efterspørgselsiden

Grundtanken i modulordningen er, at den giver forældrene mulighed for at vælge det modul, som bedst passer sammen med den hverdag, som de har, og kun betale for de timer (inden for en række moduler), som barnet opholder sig i daginstitutionen. Modulordningen skaber således en bedre sammenhæng mellem forældrenes betaling og den forbrugte tid. Erfaringer fra Vejle har vist, at indførelsen af modulordning har medført et fald i efterspørgslen på pasning på 9 pct., hvilket svarer til 2,8 timer, som potentiel mertid med forældrene, samtidig med faldende udgifter til dagpasning.

Udbudssiden

Daginstitutionen tilpasser ressourceanvendelsen til antallet af børn og optimerer dermed anvendelsen af de personalemæssige ressourcer, som frigives i takt med faldende efterspørgsel på pasning.

Grundprincipperne i modulordning er udarbejdet med udgangspunkt i Vejle og Århus Kommuner, hvor der anvendes moduler af 25, 35, 45 og 52 timers omfang. Forældrene vælger det modul, der passer til deres pasningsbehov og betaler en takst svarende til modulet.

Det giver ud fra de forudsætninger, som er beskrevet nedenfor, et samlet besparelspotentiale på 105 mio. kr., som kan realiseres med ca. 1/4 pr. år over 4 år, hvilket samlet set svarer til en årlig besparelse på 1,8 pct.

Først gennemgås beregningen af besparelspotentialet, herefter argumenter for og imod og i forlængelse heraf implementeringsperspektivet, og til sidst de personalemæssige konsekvenser.

2. Beregning af besparelspotentiale

Beregningen gennemgås ud fra følgende struktur: a) Modulordningens forudsætninger – fordelingen af børn på moduler, b) De økonomiske konsekvenser af modulordning og c) Besparelspotentialet

a. Modulordningens forudsætninger – fordelingen af børn på moduler

Udgangspunktet for beregningen er antal budgetterede børn, pladspris og forældrebetaling fordelt på 0-2, 2-3 og 3-6 år. Desuden er medregnet fripladsandel og søskenderabat, som begge er baseret på budget 2008, som tager udgangspunkt i realiserede tal for 2007.

Tabel 1

Aldersgruppe	Antal pladser ¹	Kommunalt tilskud pr. barn	Forældrebetaling, årligt	Fripladspct. (Realiseret 2007)	Søskenderabat (Realiseret 2007)	Samlet reduktion
0-3 år	10.726	104.287	33.480	22,6 %	1,3 %	23,9 %
2-3 år ²	209	83.356	33.480	29,5 %	11,1 %	42,6 %
3-6 år	15.296	52.723	21.060	29,5 %	11,1 %	42,6 %

Note 1. Antal pladser er eksklusiv basispladser.

Note 2. Enkelte institutioner har småbørnspladser til aldersgruppen 2-3 år. Småbørn afregnes via budgettildelingsmodellen med en særskilt takst, men forældrene betaler alderssvarende takst som i vuggestue.

Antal pladser er det budgetterede antal pladser, der anvendes som tildelingsmekanisme i budgettildelingsmodellen på dagtilbudsområdet i budget 2008. Det samme gælder pladsprisen, som er den børnetalsafhængige bevilling. Ved at anvende den børnetalsafhængige pladspris tages afsæt i de variable udgifter på området, og de faste udgifter, som ikke er børnetalsafhængige sorteres fra. Her ved tages højde for at faste udgifter som husleje, skatter og afgifter, rengøring mv., ikke bliver mindre, hvis efterspørgslen på dagpasning i den enkelte institution falder, som følge af modulordning. Det gælder også særbevillinger til basispladser, uddannelse, udflytterordninger mv., som heller ikke er medregnet i pladsprisen.

Med afsæt i disse oplysninger kan nettodriftsudgiften beregnes ved at gange antal pladser med kommunalt tilskud pr. barn og fratække forældrebetaling og søskenderabat:

Tabel 2

Aldersgruppe	Udgift (pladspriser)	Forældrebetaling samlet	Søskenderabat og fripladser	Nettodriftsudgift før modulordning
0-3 år	1.118.582.362	359.106.480	85.826.449	845.302.331
2-3 år	17.421.404	6.997.320	2.840.912	13.264.996
3-6 år	806.451.008	322.133.760	130.786.307	615.103.555
Sum	1.942.454.774	688.237.560	219.453.667	1.473.670.881

Udgift (pladspris x antal pladser) – forældrebetaling (forældrebetaling x antal pladser) + (forældrebetaling x søskenderabat og friplads) = nettodriftsudgift før modulordning.

Den samlede nettodriftsudgift før modulordning er således beregnet til 1.473.670.881 kr.

Fordelingen af børn på de forskellige moduler er baseret på erfaringer fra Århus og Vejle.

Hvorvidt den samme fordeling gør sig gældende for Københavns Kommune afhænger af i hvilken grad efterspørgslen på dagpasning er den samme som i Århus og Vejle. Efterspørgslen påvirkes af

- forældre der har et mindre behov for pasning som følge af deltidsarbejde, ledighed og høj grad af fleksibilitet i livssituationen, f.eks. andelen af studerende.
- forældre som har et øget behov for pasning som følge af lille grad af fleksibilitet i livs- og arbejdssituationen, f.eks. enlige mødre og familier med to fuldtidsstillinger.

Ved at sammenligne København, Vejle og Århus på udvalgte nøgletal gives en indikation på, at den demografiske profil i Århus Kommune og Københavns Kommune er sammenlignelige.

Tabel 3

Demografisk profil	København	Vejle	Århus
Andel af 18-39 årige i befolkningen som er elever ved en eftergymnasial uddannelse	30,4 %	15,0 %	34,9 %
Beskæftigelsesfrekvens	73,8 %	79,7 %	74,1 %
Andel enlige mødre af familier med børn	37,39 %	26,50 %	32,95 %

Kilde: Statistikbanken

Det kan konstateres, at København og Århus har lignende demografiske profiler på udvalgte nøgletal af betydning for forældrenes behov for pasning, bl.a. er der under 5 pct. forskel i andelen af studerende, enlige mødre og erhvervsfrekvensen. Vejle har derimod en demografisk profil med mindre andel studerende og enlige mødre og en højere erhvervsfrekvens. Ikke desto mindre har både Århus og Vejle konstateret samme fordeling af efterspørgslen på pasningsmoduler efter indførelsen af modulordning. Der er således ikke noget der tyder på, at de udvalgte nøgletal har en afgørende effekt på fordelingen af efterspørgslen. Derfor anvendes fordelingen fra Århus og Vejle som det bedst mulige udgangspunkt for en vurdering af efterspørgslen.

Fordelingen kan evt. holdes op mod en måling af det faktiske pasningsbehov (dvs. det ugentlige antal timer børnene faktisk opholder sig i institutionen) i en afgrænset periode.

I nedenstående tabel er fordelingen gengivet med sammenhængen til pladspris og forældrebetaling.

Tabel 4

Forudsætninger	25 timer	35 timer	45 timer	52 timer
Fordeling på moduler	9,52 %	23,09 %	67,40 %	0,86 %
Afledt pladspris – andel	0,6	0,8	1,0	1,2
Forældrebetaling - andel	0,6	0,8	1,0	0,2

Fordelingen af moduler svarer til andelen af børn på de enkelte moduler. Pladsprisen beregnes derefter med udgangspunkt i 45 timers modulet som sættes lig 1 – dvs. svarende til en fuldtidsplads i dag. Heraf beregnes 35 timers modulet som 80 pct. af en fuldtidsplads og 25 timers modulet som 60 pct. af en fuldtidsplads. Vælges mere end 45 timer, da betales 20 pct. i tillæg til en fuldtidsplads.

Det giver følgende pladspriser og forældrebetaling ved modulordning:

Tabel 5

Nye pladspriser pr. barn	25 timer	35 timer	45 timer	52 timer (tillæg)
0-3 år	62.572	83.430	104.287	16.222
2-3 år	50.014	66.685	83.356	12.966
3-6 år	31.634	42.178	52.723	8.201
Ny forældrebetaling - årlig				
0-3 år	18.600	26.040	33.480	5.208
2-3 år	18.600	26.040	33.480	5.208
3-6 år	11.700	16.380	21.060	3.276

Den månedlige forældrebetaling udgør ved modulordning og med udgangspunkt i nuværende udgiftsniveau:

Tabel 6

Ny forældrebetaling månedlig¹				
	25 timer	35 timer	45 timer	52 timer (tillæg til 45 timer)
0-3 år	1.550	2.170	2.790	434
3-6 år	975	1.365	1.755	273

Note 1. Taksterne er for 2008, og der er således ikke taget højde for takstændringer som følge af forudgående forslag om ændring af takstberegningsmetode.

Institutioner med særlige profiler kan også påvirke efterspørgslen og dermed fordelingen. Derfor tages der i beregningen højde for Københavns Kommunes institutioner med en særlig pasningsprofil, dvs. udflytter- og deltidsinstitutioner. Institutioner med udvidet åbningstid, herunder natåbent og weekendåbent, foretages der ikke særskilt beregning på, da der i forvejen findes tillægsbetaling for disse. Nedenfor er de særlige institutioner gengivet med angivelse af antal børn.

Tabel 7

Institutionstype	Antal institutioner	Antal børn vuggestue /småbørn	Antal børn i børnehaver	I alt
Udflytterbørnehaver	59	849	3.186	4.035
Deltid	9	8	190	198
Natåbent¹	1	(35) 0	(22) 0	(57) 0
Weekendåbent²	7	(244) 68	(196) 56	(440) 124
Udvidet åbningstid	42	1.149	1.581	2.730

Kilde: <http://www.daginstitutioner.kk.dk/find.asp>

Note 1: Institutionen Vartov som har natåbent er også medregnet under udvidet åbningstid

Note 2: Institutioner med weekendåbent er med undtagelse af 2 inst. medregnet under udvidet åbningstid

I Københavns Kommune er der 59 udflytterbørnehaver, som helt eller delvist baserer pasningen på en alternativ adresse. Der er også deltidsinstitutioner, som kun har begrænset åbningstid, der varierer fra 20 timer til mere end 35 timer. Fælles er, at modulpasning som princip stadig kan anvendes, men at fordelingen vil være anderledes end for almindelige institutioner.

I udflytterbørnehaver vil der overvejende være børn i 45 timers moduler, som følge af at "udflyttertiden" overstiger de 35 timer. En stikprøve på udflyttertiden viser et interval på 37-40 timer. Herudover vil der så være hente og bringe-tid, hvorfor udflytterinstitutioner medtages som fuldtidsmoduler – altså 45 timer. Det betyder, at udflytterinstitutioner ikke vil blive økonomisk berørt af en modulordning, idet forældre som aktivt har valgt en udflytterbørnehave også vælger en fuldtidsplads.

Der er også et mindre antal deltidsinstitutioner. Ud fra åbningstiden i disse tilbud vil valget være 25 eller 35 timers moduler.

Nedenfor er fordelingen af børn imellem særlige og ordinære institutioner vist, samt den endelige fordeling af børn på hvert modul.

Tabel 8

Forventet modulvalg, antal børn i særlige institutioner				
	25 timer	35 timer	45 timer	52 timer
Udflytterbørn, 0-3 år			849	
Udflytterbørn, 3-6 år			3.186	
Deltidsbørn, 0-3 år	8			
Deltidsbørn, 3-6 år	190			
Forventet modulvalg, antal børn i normal institutioner				
0-3 år	939	2.278	6.651	84
2-3 år	20	48	141	2
3-6 år	1.134	2.752	8.034	102
Forventet modulvalg i alt				
0-3 år	947	2.278	7.500	84
2-3 år	20	48	141	2
3-6 år	1.324	2.752	11.220	102
Sum	2.291	5.078	18.861	188

Summen af børn på hvert modul er grundlaget for den videre beregning af de økonomiske konsekvenser.

b. Økonomiske konsekvenser af modulordning

Med udgangspunkt i antal børn på hvert modul og de nye plads- og forældrepriser beregnes netto-driftsudgifterne efter modulordning:

Udgifterne fremkommer ved at gange antal børn (tabel 7) med ny pladspris (tabel 5).

Indtægter fremkommer ved at gange antal børn (tabel 7) med ny forældrebetaling (tabel 5).

Søskenderabat og friplads fremkommer ved at gange indtægtsberegningen (tabel 8) med søskende- og fripladsandelen (tabel 1).

Nettodriftsudgiften beregnes på samme metode som før modulordning, men på et ændret beregningsgrundlag:

Udgift (ny pladspris x rev. antal pladser) – forældrebetaling (ny forældrebetaling x rev. antal pladser) + (ny forældrebetaling x søskenderabat og friplads) = nettodriftsudgift efter modulordning.

Tallene er gengivet i tabellen nedenfor:

Tabel 9

	25 timer	35 timer	45 timer	52 timer	Total
Udgiftsberegning					
0-3 år	59.268.760	190.078.340	782.203.170	1.368.877	1.032.919.147
2-3 år	994.769	3.217.455	11.741.638	23.171	15.977.032
3-6 år	41.895.617	116.066.176	591.542.260	835.868	750.339.920
Sum	102.159.145	309.361.971	1.385.487.068	2.227.915	1.799.236.100
Indtægtsberegning					
0-3 år	17.618.031	59.327.145	251.116.267	439.460	328.500.903
2-3 år	369.953	1.256.396	4.716.038	9.307	6.351.694
3-6 år	15.495.410	45.074.350	236.289.286	333.884	297.192.930
Sum	33.483.394	105.657.891	492.121.590	782.651	632.045.527

Søskenderabat og fripladser					
0-3 år	4.210.709	14.179.188	60.016.788	105.031	78.511.716
2-3 år	150.201	510.097	1.914.711	3.778	2.578.788
3-6 år	6.291.137	18.300.186	95.933.450	135.557	120.660.330
Sum	10.652.047	32.989.471	157.864.949	244.366	201.750.833
Nettodriftsudgift efter modulordning					
0-3 år	45.861.439	144.930.383	591.103.691	1.034.448	782.929.960
2-3 år	775.016	2.471.156	8.940.311	17.643	12.204.126
3-6 år	32.691.343	89.292.012	451.186.425	637.540	573.807.320
Total	79.327.798	236.693.550	1.051.230.427	1.689.631	1.368.941.406

c. Besparelspotentialet

Ved at fratække nettodriftsudgiften *før* modulordning (tabel 2) med nettodriftsudgiften *efter* modulordning (tabel 8) identificeres besparelspotentialet:

Tabel 10

Nettoudgift før modul	1.473.670.881
Nettoudgift efter modul	1.368.941.406
Samlet besparelse	104.729.475
Besparelse pladspriser	143.218.674
Merudgift forældrebetaling	-56.192.033
Mindreudgifter søskenderabat og fripladser	17.702.834

Heraf fremgår, at besparelspotentialet ved indførelse af modulordning er 104.729.475 kr., hvilket udgør en besparelse på pladsprisen på 143.218.674 kr. Heri skal modregnes mindre forældrebetaling på 56.192.033 kr., samt tillægges søskenderabat og friplads på 17.702.834 kr., som også spares.

3. Argumenter for og imod

I det følgende gennemgås en række argumenter for og imod modulordning, som ofte er blevet fremført i debatten:

3.1. Realisering af besparelsen

Modulordning er ikke en besparelse, men en anden fordeling af ressourcerne. I princippet kan modulordning også resultere i et merforbrug, hvis forældrene mod forventning efterspørger øget pasning. Afhængig af hvilket perspektiv der vælges, så er oplevelsen af modulordning meget forskellig. Personalet oplever det som en besparelse, idet der med færre børn også følger færre ressourcer. Her påhviler der institutionen en ledelsesmæssig opgave med resourceplanlægningen, således at der opnås en sammenhæng mellem ressourcer og det reducerede pasningsbehov.

Evalueringen af modulordning i Vejle Kommune har dog vist, at normeringen pr. fuldtidsplads ikke ændres. Det er den samme som før indførelsen af modulordning. Derimod er normeringen pr. deltidspads reduceret, hvilket er en naturlig konsekvens af, at børnenes faktiske opholdstid i institution er reduceret. Besparelsen er således en realisering af faldende efterspørgsel. I Vejle Kommune er den samlede tid børn opholder sig i institution faldet med ca. 2,8 time pr. uge svarende til ca. 9 pct. Opholdstiden er målt både før og efter indførelse af modulordning, og Vejle Kommune fik derved indfriet målsætningen om, at reducere børnenes faktiske opholdstid i daginstitution.

3.2. Manglende efterspørgsel efter modulordning

Forældre er generelt meget konservative i deres valg af tilbud, og mange forældre som allerede benytter sig af et tilbud vil formentlig fastholde et 45 timers modul. Erfaringerne fra Århus og Vejle har vist, at det først er når forældrene skifter institutioner, at de aktivt tager stilling til deres pasningsbehov

og vælger derefter. Det betyder også, at modulordning har et implementeringsperspektiv på ca. 3 år, hvilket svarer til gennemløbstiden i enten vuggestue (2-2½ år) eller børnehave (2½-3 år). Erfaringerne fra Vejle har vist, at de økonomiske incitament virker, og efter 2-3 år vil tendensen med faldende efterspørgsel efter pasning kunne ses i både valg af modul og i budget og forbrug.

3.3. Selvejende institutioner

De selvejende institutioner har en driftsoverenskomst med kommunen, som forhandles årligt, og indførelse af en modulordning vil kræve, at alle de selvejende institutioners overenskomst genforhandles. Det anbefales, at de selvejende institutioner overgår til modulordning af frivillighedens vej inden for en nærmere fastsat tidsfrist – det vil også efterfølgende give de bedste resultater for både ledere, ansatte, forældre og børn. Da driftsoverenskomsterne skal genforhandles i efteråret kunne de institutioner, som viser interesse overgå til modulordning fra 1. januar 2009 med efterfølgende runder i 2010 og 2011.

3.4. Pædagogers og lederes oplevelse af forringet kvalitet og øget administration

Den enkelte børnehave, vuggestue eller integrerede institution fastsætter principper for institutionens drift og dermed også for, hvordan modulordningen skal fungere i praksis. I disse overvejelser bliver der taget højde for, at hverdagen skal fungere godt for såvel børn og forældre som for personalet, der har til opgave at leve op til serviceloven. I Vejle Kommune er der udstukket nogle generelle retningslinjer for modulpladsordningerne, og indenfor disse rammer aftales modulet og mødetiderne med institutionen (mødeplaner):

- Der skal være en på forhånd aftalt og fast rytme i børnenes mødetider
- Det er forældrenes ansvar, at det valgte modul dækker det faktiske behov for pasning
- Det er forældrenes ansvar, at deres børn afleveres og hentes inden for den aftalte tidsplan
- Der kan ikke opspares tid, hvis fx barnet holder ferie.

3.5. Forældrenes oplevelse af manglende fleksibilitet og lavere kvalitet

I konklusionerne fra Vejle Kommunes evaluering af modulordningen kan der konstateres en generel stor tilfredshed blandt forældrene med institutionen. Det kan ses i sammenhæng med, at børnenes trivsel forsat har været stor. Specifikt er der også stor tilfredshed med modulordningen. Tilfredsheden afhænger dog af, hvordan ordningen administreres. Forvaltes reglerne strengt er tilfredsheden mindre. Erfaringerne fra Vejle viser også, at antallet af eksempler på forældre, der ikke kan administrere modulordning er begrænsede. Til gengæld fylder de få eksempler meget i den enkelte institution i forhold til håndtering. Det påhviler dog ledelsen at håndtere dette, og ikke det pædagogiske personale.

4. Implementeringsperspektiv

De bedste resultater opnås ved at lade institutionerne indtræde i ordningen af frivillighedens vej med fuld overgang efter 3 år. Det vil give mulighed for, at de institutioner som er mest skeptiske, kan se tiden an og forberede både institution og forældre, ligesom det vil tage højde for, at de selvejende institutioners driftsoverenskomster skal forhandles. Erfaringen fra Vejle er, at de fleste af institutionerne valgte at indgå i ordningen på frivillig basis, dvs. i løbet af første og anden fase. Det er kun en lille del af institutionerne, der ventede med at indgå i ordningen til det blev politisk besluttet, at alle skulle inddrages. Der opereres således i nærværende forslag med et implementeringsperspektiv på 3-4 år med fuld effekt i 2012.

Ud fra et styringsmæssigt perspektiv er en modulordning særligt velegnet i kombination med en takstbaseret budgettildelingsmodel, som er indført i Københavns Kommune på dagtilbudsområdet i 2008, hvor princippet er, at pengene følger børnene. Der eksisterer således allerede på nuværende tidspunkt de fornødne redskaber til indførelse af modulordning.

Tabel 11

	2009	2010	2011	2012
Samlede besparelse	26.182.369	52.364.737	78.547.106	104.729.475
Besparelse pladspriser	35.804.669	71.609.337	107.414.006	143.218.674
Merudgift forældrebetaling	-14.048.008	-28.096.017	-42.144.025	-56.192.033
Mindreudgifter søskenderabat og fripladser	4.425.709	8.851.417	13.277.126	17.702.834

5. Personalemæssige konsekvenser

Det vurderes, at der ikke vil være personalemæssige konsekvenser i form af afskedigelser. Erfaringerne fra Århus og Vejle, viser, at forældrenes tilpasning til modulordning sker over tre år. Erfaringerne viser at forældre langsomt, og som regel i forbindelse med institutionsstart eller skifte mellem vuggestue og børnehave aktivt tilvælger et modul, der passer til pasningsbehovet. Det vil sige, at tilpasning af personale også vil ske langsomt, og erfaringerne fra Århus har vist, at det sker ved naturlig afgang. Det gradvist reducerede personalebehov skal også ses i sammenhæng med den aktuelle mangel på arbejdskraft. De personalemæssige konsekvenser vurderes derfor at være neutrale – og i forlængelse heraf at imødekomme manglen på arbejdskraft.

Hvilke konsekvenser indebærer forslaget for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Jf. afsnit 3 om argumenter for og imod.

Nøgletal, herunder sammenligning med 6-byerne

Århus og Vejle Kommuner har begge indført modulordning. Besparelsen i Århus Kommune er estimeret til 60 mio. kr., og den er realiseret over en 3-årig periode.

Samlet budget for området

Forslag		Køb af pladser – Mindreudgift				
Bevilling		Fritidshjem og klub specialområde				
Styringsområde		Efterspørgselsstyret				
Økonomiske konsekvenser 1000 kr., 2008 PL						
Forslag	Funktion	2008	2009	2010	2011	2012
Køb af pladser ¹			-7.000	-7.000	-7.000	-7.000
<p>Note 1: Mindreudgiften modsvares af en merudgift i SOF.</p> <p>Beskrivelse af forslaget Baggrunden for forslaget er, at BUF ved en gennemgang af datagrundlaget for 2007 har konstateret, at der ud af BUFs budget for 2007 er betalt regninger i BUF, som retteligt vedrørte initiativer iværksat af SOF. Regningerne skulle derfor retteligt have været afholdt af SOFs budget.</p> <p>Denne praksis er fortsat ind i 2008, og der er p.t. fundet udgifter på 9,2 mio. kr. vedrørende 2007 og 2008, som er afholdt af BUF, men som retteligt henhører under SOFs budgetområde, hvilket SOF har anerkendt. Af dette beløb vedrørte 7 mio. kr. regnskabsår 2007.</p> <p>Forslaget vedrører således de midler, der bliver frigjort i BUF, ved at BUF ikke længere afholder disse udgifter.</p> <p><u>Effekt for andre forvaltninger</u> Det bemærkes, at mindreudgifterne vil blive modsvaret af et tilsvarende forøget forbrug i SOFs budget.</p> <p><u>Status for arbejdet</u> Afdelingen for køb og salg i BUF har – jf. BUFs genopretningsplan på området – været nødlidende, men er nu ved at reetablere det fornødne administrative grundlag for en hensigtsmæssig drift.</p> <p>Deloitte har været i dialog med afdelingen omkring en kvantificering af afdelingens budget for 2009 med henblik på at foretage en vurdering af, om antallet af børn samt de forventede priser samlet set indikerede, at der kunne forventes et afledt mindreforbrug som følge af ovenstående på området under et.</p> <p>BUF har oplyst, at arbejdet med at reetablere det fornødne administrative grundlag endnu ikke er nået så langt, at der kan leveres et datagrundlag, der kan indgå i en vurdering af forventet forbrug 2009, ligesom afdelingen supplerende har oplyst, at budget 2009 på området ikke ligger fast endnu. Budgettet for 2008 for afdelingen vedrørende køb forventes at udgøre 188,3 mio. kr.</p> <p>BUF forventer, at datagrundlaget kan leveres i forbindelse med budgetprognosen for august, der forventes at ligge klar medio september.</p> <p><u>Vurdering</u> Det er Deloitte's vurdering, at der er væsentlige usikkerheder omkring budget 2009 på området for køb af pladser.</p> <p>Det er dog også Deloitte's vurdering, at der på baggrund af en alt andet lige betragtning fortsat må forventes at være et potentiale for reducerede udgifter på området i en størrelsesorden tilsvarende de udgifter, der blev afholdt i 2007-regnskabet.</p>						

Dette er anslået på baggrund af følgende forudsætninger:

- Budget og forbrug 2007 gik nogenlunde lige op, inklusive betalte regninger der vedrørte SOF for 7 mio. kr.
- Budget 2009 er ikke kendt, men antages at være baseret på 2008, der igen er baseret på 2007.
- Antallet af børn, der skal betales for, kan ikke for indeværende estimeres, hvorfor det må anslås at være uforandret.

Når der foreligger et tilstrækkeligt datagrundlag på området, vil besparelsen kunne kvalificeres yderligere.

Hvilke konsekvenser indebærer forslaget for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Forslaget vil ikke have konsekvens for medarbejderne, da det økonomiske grundlag ikke ændres for hverken medarbejdere eller institutioner. Ligeledes vil der heller ikke finde serviceforringelser sted.

Forslag	Køb af pladser – effektivisering					
Bevilling	Dagtilbud og dagtilbud special					
Styrsområde	Efterspørgselsstyret drift					
Økonomiske konsekvenser 1000 kr., 2008 PL						
Forslag	Funktion	2008	2009	2010	2011	2012
Skoleområdet			-2.560	-5.120	-5.120	-5.120

Beskrivelse af forslaget

Baggrunden for forslaget er, at BUF igennem længere tid har arbejdet med visitation og revisitation af tilbud indenfor alle områder, hvor BUF køber pladser. Der forventes at kunne opnås en besparelse på budgettet hertil ved at inddrage pladsprisen som variabel, når to tilbud med ensartet indhold i øvrigt skal vurderes.

Herudover er der en forventning om et generelt prisfald på køb og salg af ydelser i Region Hovedstaden i 2009 og frem.

Forslaget baserer sig således dels på Deloitte's generelle erfaringer med indkøbsprocesser og indkøbseffektivisering, dels på arbejdet i Kommunekontaktrådet for Region Hovedstaden (KKR).

Nøgletal for området

			Udgift
Regnskab 2007 – køb af pladser			256 mio. kr.
Oplæg budget 09			Ej oplyst*
*) Budget 2009 foreligger ikke på artsniveau, hvorfor budgettet ikke kan kvantificeres på denne udgiftstype.			

Status for arbejdet med prioritering af indkøb.

Forholdet er drøftet med afdelingen for køb og salg, der har oplyst, at de for 2008 har et budget til køb af pladser på 188 mio. kr., hvilket er en væsentlig delmængde af det samlede køb, der for 2007 androg 256 mio. kr. Købet må forventes at ligge på et nogenlunde tilsvarende niveau i 2008 og 2009 som i 2007.

Afdelingen vurderer, at der vil være et potentiale herfor, men at potentialet vil have en implementeringshorisont på nogle år, idet de børn, der er i forløb, må antages med fordel at kunne færdiggøre igangværende forløb. Effekten vil således indtræde i takt med, at nye børn skal i gang med forløb, ligesom revisiteringer gradvist vil få en effekt på igangværende forløb.

Afdelingen vurderer endvidere, at da man p.t. er i gang med en genopretning af det administrative grundlag – jf. forvaltningens genopretningsplan – vil det ikke være realistisk at søge at høste den fulde gevinst fra budgetår 2009.

Status vedrørende forventning om faldende pladspriser.

I Kommunekontaktrådet for Region Hovedstaden blev der på mødet den 13/6 2008 (pkt. 2.4) behandlet et forslag om ny takstmodel for afregningen vedrørende køb og salg af pladser i regionen.

Det fremgår af den medfølgende tekst til forslaget, at det forventes at medføre en mindredgift for de involverede i forbindelse med køb af pladser.

Det fremgår endvidere af KKR-mødenotat af 10/6 2008 udarbejdet af økonomiforvaltningen, at både Børne- og ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen vurderer, at kommunen samlet set er nettokøber af tilbud, hvorfor forslaget forventes at medføre en samlet mindredgift for kommunen. Det fremgår dog ikke af materialet, hvor stor denne besparelse forventes at blive.

Vi har forespurgt forvaltningen, om den har estimeret effekten af ovenstående, og fået oplyst, at man forventer at beregne egne takster for 2009 under aftalen, når budget 2009 er endeligt vedtaget. Det har dog ikke været muligt at få oplyst et samlet estimat.

Vurdering

Deloitte vurderer på denne baggrund, at der vil være et potentiale ved at sætte fokus på priselementet ved køb af tilbud, men at dette vil skulle realiseres gradvist. Deloitte vurderer endvidere, at der er et potentiale for kommunen i den nye takstmodel i Region Hovedstaden, hvorefter kommunen vil opnå mindredgifter.

Deloitte foreslår derfor en model, hvorefter der kalkuleres med en 1 % besparelse i 2009 svarende til 2,5 mio. kr., en 2 % besparelse i 2010, og at det derefter overvejes, om der er yderligere potentialer på området.

Vi kan endvidere anbefale, at kommunen arbejder videre med at kvantificere effekten af den nye takstmodel i Region Hovedstaden med henblik på at kvalificere nærværende forslag yderligere.

Hvilke konsekvenser indebærer forslaget for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Forslaget vil ikke have konsekvens for medarbejderne, da det økonomiske grundlag ikke ændres for hverken medarbejdere eller institutioner. Ligeledes vil der heller ikke finde serviceforringelser sted.

Forslag	Salg af pladser til øvrige kommuner på skoleområdet					
Bevilling	Undervisning					
Styringsområde	Efterspørgselsstyret drift					
Økonomiske konsekvenser 1000 kr., 2008 PL						
Forslag	Funktion	2008	2009	2010	2011	2012
Skoleområdet			-5.580	-5.580	-5.580	-5.580

Beskrivelse af forslaget

Baggrunden for forslaget er, at BUF ved at revurdere indtægterne i forbindelse med salg af pladser til andre kommuner indenfor skoleområdet kan opnå en merindtægt.

Mellemkommunalt salg af folkeskolepladser baserer sig på faste takster fra KL med mindre anden aftale er indgået bilateralt mellem kommunerne. I budgetforslaget til 2009 har BUF budgetteret med en indtægt på omkring 26,5 mio. kr. for salg af pladser til andre kommuner.

Deloitte har gennemregnet denne indtægt på baggrund af antallet af solgte pladser og de takster, der er opkrævet pr. plads i 2007.

For 2007 er der i alt solgt 504 pladser. De 504 pladser afregnes efter en takst, der fastsættes af KL. Taksten varierer fra landsdel til landsdel grundet regionale forskelle i udgiftsniveau, men hovedparten af de elever, der her er tale om, stammer fra hovedstadsområdet.

En konkret gennemregning af de 504 pladser ganget med de faktisk opkrævede takster viser en samlet indtægt på 30.972.066 kr. for 2007.

KL regulerer årligt de regionale takster, herunder med den gennemsnitlige pris- og lønfremskrivningsprocent fra år til år. Det fremgår af takstudmeldingen, at taksten for 2008 vil blive genberegnet og udmeldt endeligt september 2008. I nærværende beregninger er taksten for 2008 derfor estimeret på baggrund af de faktiske takster for 2007, opskrevet til 2008 pris- og lønniveau, der her er fastlagt til 3,6 % på baggrund af KL's budgetvejledning, skrivelse G 1.2, tabel 12, opgjort pr. 12/3 2008.

Et estimat for 2009 budgettet i 2008 pris- og lønniveau kan på denne baggrund beregnes som uændret antal elever (504) ganget med den gennemsnitligt opkrævede takst for 2007 (samlet indtægt 2007: 30.972.066 kr. delt med antal elever: 504) ganget med pris- og lønregulerings-satsen fra 2007 til 2008: 3,6 %.

Denne beregning fremgår af tabellen nedenfor og viser et samlet provenu på 32.087 mio. kr. imod budget 09 i 2008 pris- og lønniveau, der udviser 26,507 mio. kr. Kalkulationen udviser således en samlet merindtægt på 5,580 mio. kr.

(1000 kr.)	Antal pladser	Pris	Indtægt
Oplæg budget 09	Ikke specificeret	Ikke specificeret	26.507
Forslag til budget 09	504	63.664	32.087
Merindtægt			5.580

Hvilke konsekvenser indebærer forslaget for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Forslaget vil ikke have konsekvens for medarbejderne, da det økonomiske grundlag ikke ændres for hverken medarbejdere eller institutioner. Ligeledes vil der heller ikke finde serviceforringelser sted.

De omhandlede betalingskommuner vil ligeledes ikke mærke nogen effekt af forslaget, idet de på forhånd kender taksten de skal betale, da denne er fastsat og varslet fra KLs side i tilknytning til KLs budgetvejledning.

Forslag	Refusion i særligt dyre enkeltsager - merindtægt					
Bevilling	Tværgående					
Styringsområde	Flere					
Økonomiske konsekvenser 1.000 kr. - 2008 PL						
Forslag	Funktion	2008	2009	2010	2011	2012
Statsrefusion i særligt dyre enkeltsager ¹			-2.161	-	-	-
Note 1: Merindtægten i form af statsrefusion tilgår BUF. Derudover vil der ligeledes være en merindtægt i SOF, men merindtægten er ikke estimeret grundet manglende datagrundlag.						
						Indtægt
Oplæg budget 09 ¹						-3.264
Forslag til budget 09						-5.425
Merindtægt						-2.161
Note 1. Det forudsættes, at den merindtægt, som BUF opnår i forbindelse med refusion i særligt dyre enkeltsager, indgår i budgetforhandlingerne.						
Beskrivelse af forslaget						
Baggrunden for forslaget er, at BUF ved at revurdere art og omfang af udgifter, der kan udløse refusion under ordningen om statsrefusion af særligt dyre enkeltsager, kan opnå en merindtægt.						
Refusion af særligt dyre enkeltsager er en refusionsordning, hvorefter kommunen modtager refusion af udgifterne i personsager, når udgiftsniveauet overstiger en given beløbsgrænse. Denne beløbsgrænse forøges frem imod 2010, hvorefter den forventes at ligge fast.						
Refusionen af særligt dyre enkeltsager har som følge heraf været størst for 2007, og den forventes at nå et (lavere) permanent leje fra og med 2010.						
For budgetåret 2009 gælder det, at staten refunderer 25 % af udgifterne mellem 0,6 og 1,2 mio. kr. og 50 % af udgifter, der overstiger 1,2 mio. kr. Dermed stiger refusionsgrænserne 0,1 mio. kr., og 0,2 mio. kr. for hhv. 25 % og 50 % grænserne i forhold til 2008.						
Det bemærkes, at refusionsordningen er en mellemkommunal forsikringsordning, som finansieres over kommunernes bloktilskud, hvorfor aftrapningen af refusionsgrænserne modsvarer af et højere bloktilskud til kommunen under et.						
<u>Status for arbejdet med refusionsopgørelse</u>						
Hovedparten af de udgifter, der for BUFs vedkommende udløser refusion, afholdes eller opgøres i køb og salg i BUF. Afdelingen har – jf. BUFs genopretningsplan på området – været nødlidende, men er nu ved at reetablere det fornødne administrative grundlag for en hensigtsmæssig drift.						
SOF er i Kommunen udførende part i forhold til rent faktisk at opgøre, hjemtage og indtægtsføre refusionerne forbundet med ordningen.						
Drøftelser med BUF og SOF har afdækket, at der på grund af det nødlidende datagrundlag hidtil alene er hjemtaget refusion i forhold til de udgifter, der faktisk har kunnet dokumenteres, hvilket er mindre, end hvad der rent faktisk kan udløse refusion.						
For 2007 er der hjemtaget refusion i størrelsesordenen 8,375 mio. kr. på BUFs område.						

SOF har på baggrund heraf, og med udgangspunkt i refusionsreglernes forøgede beløbsgrænser, estimeret en forventet refusion for BUF for 2008 på 4,5 mio. kr., for 2009 på 2,3 mio. kr., og for 2010 på 0,3 mio. kr.

Økonomisk potentiale

Drøftelserne med BUF og SOF samt en summarisk gennemgang af området har imidlertid også afdækket, at der ligger et potentiale for merindtægter, når det administrative grundlag er fuldt ud reetableret.

Potentialet er – i mangel af konkret datagrundlag – opgjort summarisk ud fra en antagelse om, at der p.t. mangler 200 børn af en gennemsnitlig udgift på 250 t. kr., samlet 50 mio. kr., der potentielt vil kunne udløse 25 % refusion. Deloitte har i samarbejde med BUF og SOF vurderet, at potentialet for at denne udgift reelt kan udløse refusion – givet refusionsreglernes komplicerede opgørelsesmetodik – ligeledes vil være 25 %. Dette svarer til, at der må forventes en merrefusion i 2009 på 50 mio. kr. x 25 % x 25 % = 3,125 mio. kr.

Hertil skal tillægges skønnet på baggrund af SOFs prognose på 2,3 mio. kr., hvorefter der må forventes en samlet indtægt på minimum 5,425 mio. kr.

Forslaget er i første omgang alene estimeret for 2009. SOF har oplyst, at refusionsmodellen er i stand til at prognosticere refusionen fremadrettet, når datagrundlaget er opdateret. Vi kan anbefale, at merindtægtpotentialet opgøres og indregnes i budgettet, når det fornødne datagrundlag er til stede.

Proces

Forslaget er drøftet på et møde imellem Deloitte, BUF samt SOFs refusionsansvarlige konsulent. BUF og SOF har på baggrund af drøftelserne aftalt at iværksætte et samarbejde om at udmønte de forventede merindtægter igennem et mindre antal konkrete initiativer.

Nærværende forslag vedrører alene BUFs andel af refusionen opgjort på baggrund af de nugældende fordelingsnøgler. Forslaget vil have en afledt effekt i form af en merrefusion i SOF også, idet det må forventes, at sagsgennemgangen vil afdække udgifter, der tilsvarende vil kunne udløse refusion i SOFs regi.

Opgørelse og opkrævning af refusionen sker i Socialforvaltningen på baggrund af summen af forbrugstal fra såvel BUF som SOF. Fordelingen af den opkrævede refusion sker i øjeblikket på baggrund af Velfærdsministeriets konteringsvejledning.

Øvrige oplysninger

Forvaltningen har oplyst, at forslaget ligeledes vil have konsekvenser i 2008, idet den skærpede indsats på området forventes at afdække udgifter også i 2007 og 2008, der kan udløse en merrefusion i 2008. Denne merrefusion vil være væsentlig, idet den dels vedrører 2 hele kalenderår, dels opgøres på baggrund af opgørelsesmetodikker, der er mere lempelige i 2007 og 2008, end det der gælder for 2009.

Forvaltningen har supplerende oplyst, at der p.t. er aftalt en intern afregningsmodel i kommunen, hvorefter 10 % af en merindtægt på området tilgår forvaltningen, mens de øvrige 90 % tilgår økonomiforvaltningen.

Jf. i øvrigt ØU 247/2008 samt ØU 226/2006 for nærmere om indtægterne i 2007 samt fordelingsmodel mv.

Måltal for området

Økonomiforvaltningen har supplerende oplyst, at der foreligger en række måltal for området. Måltallene er udtryk for Københavns Kommunes bidrag til bloktilskudsudligningen af nærværende refusionsordning fordelt på forvaltninger.

Såfremt det lykkes forvaltningerne at hjemtage mere i refusion end kommunens bidrag til refusionsordningen, må ordningen derfor betragtes som overskudsgivende for kommunen under et.

Hvilke konsekvenser indebærer forslaget for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Forslaget vil ikke have konsekvens for medarbejderne, da det økonomiske grundlag ikke ændres for hverken medarbejdere eller institutioner. Ligeledes vil der heller ikke finde serviceforringelser sted.

Forslag	Samlet udbud af ejendomsrelaterede opgaver					
Bevilling	Tværgående					
Styringsområde	Flere					
Økonomiske konsekvenser 1.000 kr. - 2008 PL						
Forslag	Funktion	2008	2009	2010	2011	2012
Rengøring og vinduespolering ¹			-8.100	-32.600	-32.600	-32.600
Ejendomsfunktionærer og gårdmænd			-4.400	-17.400	17.400	-17.400
Indvendig vedligeholdelse				-3.300	-3.300	-3.300
Samlet nettoændring			-12.500	-53.300	-53.300	-53.300
Personalemæssige konsekvenser (antal medarbejdere)						
BUF Bygninger – Rengøring			-7	-7	-7	-7
BUF Bygninger – TAP			-4	-4	-4	-4
Virksomhedsoverdragelse:						
Rengøringsassistenter skoler/FK/Daginstitutioner			-300	-300	-300	-300
Rengøringssektionen ²			-165	-165	-165	-165
Teknisk personale/gårdmænd			-1.050	-1.050	-1.050	-1.050
Samlet			-1.526	-1.526	-1.526	-1.526
Note 1. Til prioriteringsrummet er der foreslået en besparelse på 15 mio.kr ved metodeskift på daginstitutionsområdet. Outsourcing af rengøring og vinduespolering er et alternativ forslag, og vil i givet fald erstatte forslag om metodeskift. Note 2. Den administrative konsekvens af forslaget er en reduktion i forvaltningen på 11 medarbejdere.						
Beskrivelse af forslaget Der stilles forslag om outsourcing af ejendomsdriftsrelaterede opgaver. De ejendomsdriftsrelaterede opgaver i BUF fordeles på tre hovedområder: <ul style="list-style-type: none"> • Rengøring og vinduespolering • Ejendomsfunktionærer og gårdmænd • Indvendig bygningsvedligeholdelse Alle tre områder er i dag decentralt styret og udbudt, hvilket medfører en lav udnyttelsesgrad af personaleressourcerne og at mulige stordriftsfordele, muligheder for optimering på tværs af funktioner og institutioner samt det store indkøbsvolumen, som BUF har på området, ikke udnyttes.						
For alle tre typer ejendomsopgaver gælder, at de med fordel vil kunne samles i geografisk afgrænsede områder, på tværs af institutioner og administration, med henblik på en væsentlig reduktion i de samlede ejendomsdriftsudgifter. Områderne kan udbydes efter hovedopgave, men der vil kunne opnås yderligere besparelser og stordriftsfordele ved at udbyde opgaverne geografisk samlet.						
Rengøring og vinduespolering De samlede udgifter til rengøring af institutioner, klubber, skoler, og administrationsbygninger andrager i alt ca. 217,1 mio. kr. De samlede udgifter baseres på regnskabstal for 2007.						

Rengøring

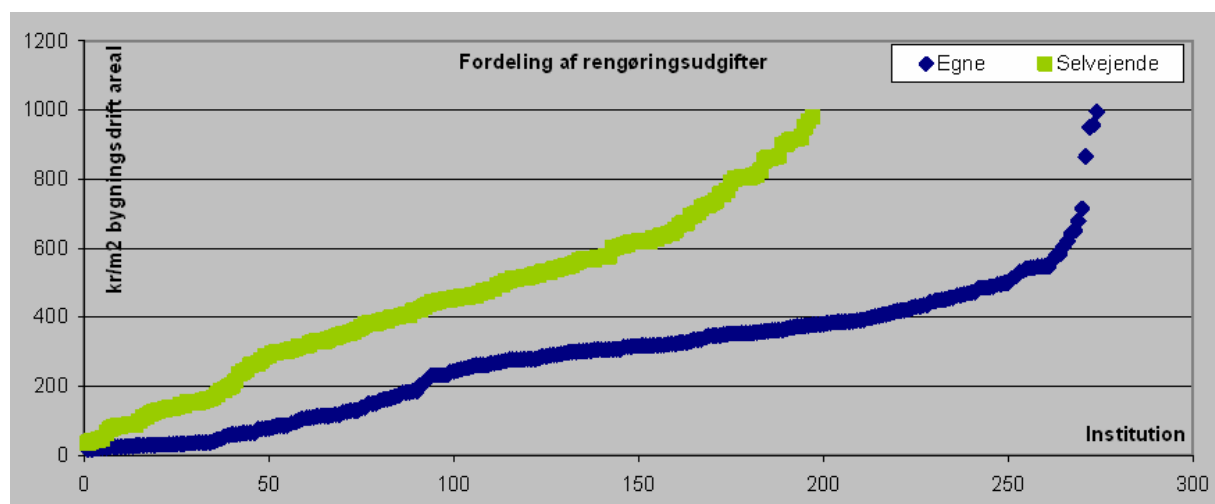
Lønsum	98.567.620 kr.
Ejendomsressourcer ¹	30.225.812 kr.
Rengøring/vinduespolering	36.946.066 kr.
Rengøringsartikler	32.456.663 kr.
Interne udgifter - rengøring	18.905.214 kr.

I alt 217.101.375 kr.

Note 1. Ejendomsressourcer er opgjort på baggrund af oplysninger fra Bygninger, som angiver en fordeling mellem rengøring og gårdmænd på 70 og 30 pct.

I analysen af rengøringsudgifterne er der set på rengøringsudgiften pr. m² BDA (Bygning Drift Areal). Til rengøringsudgiften er medregnet udgifter til almindelig rengøring, uanset om denne foretages via egne ansatte medarbejdere, kommunalt eller privat rengøringsselskab, samt udgifter til hovedrengøring.

Rengøringsudgiften pr m² daginstitution bør være nogenlunde ens, dog med mindre afvigelser begrundet i bygningernes forskellige beskaffenhed. I praksis ses der en meget stor variation i udgiften pr. m² blandt daginstitutionerne. En stor del af variationen kan dog nok tilskrives uhensigtsmæssig kontering af udgifterne i KØR samt at arealdata fra KEjd ikke for alle ejendomme er 100 % korrekte.

Uanset den store spredning i udgiften pr. m², ses dog en klar tendens til, at de selvejende institutioner har en væsentlig højere udgift til rengøring pr. m² end de kommunalt ejede. Baggrunden for denne forskel skal formodentlig findes i den meget decentrale organisering af rengøringen som de selvejende institutioner anvender, sammenholdt med at de selvejende institutioner i gennemsnit er mindre end de kommunalt ejede.

Dog er der ligeledes en hel del kommunalt ejede institutioner der, ligesom de selvejende, ligeledes anvender decentralt organiserede rengøringsfolk, hvorved mulighederne for effektiv drift og logistik og optimering på tværs af nærliggende institutioner ikke udnyttes.

Forudsættes det som et regneeksempel, at de institutioner, der anvender mere end 400 kr./m², kunne komme ned på 400 kr./m² ved en ændret organisering eller konkurrenceudsættelse af rengøringsområdet, vil besparelsen være:

<i>Ejerforhold</i>	<i>Eksemplificeret besparelspotentiale</i>
Kommunalt ejede institutioner	3,5 mio. kr.
Selvejende institutioner	7,0 mio. kr.
I alt	10,5 mio. kr.

Dette svarer til en besparelse på ca. 10 % i forhold til de ca. 98 mio. kr., der anvendes på daginstitutionsområdet.

Udover denne besparelse på 10 % vil det være muligt at opnå yderligere væsentlige besparelser ved at samle rengøringsopgaverne for alle institutioner, klubber, skoler og kontorer inde for samme geografiske område, og så udbyde de enkelte områder samlet.

Derved bliver det muligt for den bydende at anvende personale og maskiner til at gøre rent på flere adresser, uden at skulle anvende lang tid på transport mellem de enkelte adresser. Baggrunden for at udbyde rengøringsopgaven i et antal afgrænsede geografiske områder er ligeledes, at et samlet udbud af rengøringsopgave i BUF vil være så stort, at der reelt kun vil være 2-3 bydere, der er store nok til at kunne håndtere en sådan opgave. På den baggrund er det Deloitte's vurdering, at besparelspotentialet mest hensigtsmæssigt realiseres ved outsourcing i et antal geografisk afgrænsede områder. Det er endvidere Deloitte's vurdering, at der kan opnås besparelser på 15-25 % i forhold til det nuværende udgiftsniveau (regnskab 2007) forbundet med decentral organisering.

En samlet besparelse på 15 % på udgiften til rengøring vil for hele rengøringsområdet i BUF svare til en årlig besparelse på 32,6 mio. kr. I dette beløb er ligeledes indregnet de ca. 2 årsværk fra BUF Bygninger, der er beskæftiget med udrulning af rengøringsomlægning, rådgivning, mentorordning mv. samt 5 af de 9 årsværk fra BUF Rengøringssektionen, der er beskæftiget med tilsyns- og kontrolfunktioner. BUF Bygninger vil således fortsat forestå den overordnede tilsyns- og kontrolfunktion samt foretage nye udbud i takt med at kontrakterne udløber.

Konkurrenceudsættelsen af rengøringsområdet vil være EU-udbudspligtig efter udbudsdirektivets regler om tjenesteydelser, og der er derfor regnet med ca. 6-8 måneder til at forberede og udbyde den samlede rengøringsopgave. I forhold til selve indkøringen er det anbefalingen, at dette foretages område for område med ca. 3-4 uger mellem hvert område, således at det er muligt for de bydende at byde på flere områder og samtidig sikre en tilfredsstillende indkøring af hvert område. I 2009 er der derfor kun regnet med en besparelse på 8,1 mio. kr., idet der vil ske en løbende overgang, og der vil skulle anvendes konsulentbistand fra Koncernservice og eksterne konsulenter i forbindelse med gennemførelsen af udbuddet.

Indkøbsbesparelser

Indkøbsbesparelser indhentes indirekte igennem outsourcing af rengøring og vinduespolering. Ved at outsource rengøringsfunktionen hentes besparelsen på både rengøringsartikler og rengøringsleverancen indirekte ved konkurrenceudsættelse af den samlede funktion.

Ejendomsfunktionærer og gårdmænd

De samlede lønsumsudgifter til ejendomsfunktionærer og gårdmænd er i alt 116,5 mio. kr. Oven i dette beløb skal derudover lægges udgifter til forbrugsstoffer samt investeringer i maskiner så som traktorer, græsslåmaskiner og snerydningsmateriel. Udgifterne er baseret på regnskabstal for 2007.

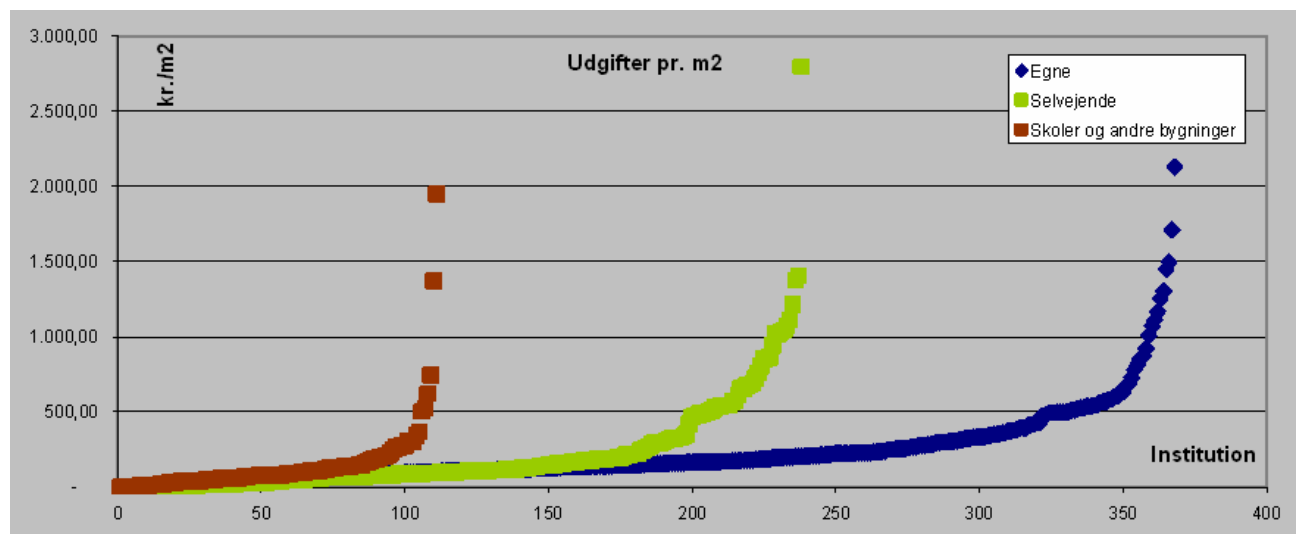
Ejendomsfunktionærer og gårdmænd

Folkeskoler	48.122.422 kr.
Specialskoler	5.307.522 kr.
Ejendomsressourcer ¹	12.953.919 kr.
Gårdmænd	50.067.028 kr.

I alt 116.450.891 kr.

Note 1. Ejendomsressourcer er opgjort på baggrund af oplysninger fra bygninger, som angiver en fordeling mellem rengøring og gårdmænd på 70 og 30 pct.

Området er ligesom rengøringsområdet decentralt styret, hvorfor der er institutioner, der har en meget lav udnyttelsesgrad af deres ejendomsfunktionærer og gårdmænd, hvilket er illustreret i den spredning, der ses i udgiften pr. m² BDA.

Ses der på den gennemsnitlige udgift, er den for hver af de tre ovennævnte typer af ejendomme:

Folkeskoler og andre bygninger	93,55 kr./m ²
Egne daginstitutioner	191,25 kr./m ²
Selvejende daginstitutioner	216,52 kr./m ²

Den udprægede grad af decentralisering medfører endvidere, at de enkelte institutioner ikke kan få rentabilitet i investering i maskiner til at udføre en række af funktionerne, hvorfor disse stadig udføres med håndkraft eller med små, ineffektive maskiner.

Såfremt alle ydelser bliver udbudt i geografisk afgrænsede områder, opnås der generelt besparelser på mellem 15-25 % i forhold til de nuværende udgifter ved en decentral organisering. En besparelse på 15 % svarer til en årlig besparelse på 17,5 mio. kr. Dertil skal lægges den besparelse, der vil komme som følge af reduceret kapitalbinding i maskiner og materiel.

I besparelsen er endvidere medregnet de 2 årsværk i BUF Bygninger, der er beskæftiget med teamorganisering af teknisk personale på skoler og institutioner samt de 2 årsværk, der er beskæftiget med udvikling, kursusafvikling, mentorordning og rotationsprojekt for TAP'erne.

Ligesom ved rengøringsområdet er konkurrenceudsættelsen af ejendomsfunktionærer og gårdmænd EU-udbudspligtigt, og der er derfor regnet med ca. 6-8 måneder til at forberede og udbyde den samlede opgave. I forhold til selve indkøringen er det anbefalingen, at dette foretages område for område med ca. 3-4 uger mellem hvert område, således at det er muligt for de bydende at byde på flere områder og samtidig sikre en tilfredsstillende indkøring af hvert område. I 2009 er der derfor kun regnet med en besparelse på 4,4 mio. kr., i det der vil ske en løbende overgang, og der vil

skulle anvendes konsulentbistand fra Koncernservice og eksterne konsulenter i forbindelse med gennemførslen af udbuddet.

Indvendig vedligeholdelse

De samlede udgifter til indvendig vedligeholdelse er i 2007 på 66,2 mio. kr. Det dækker fra ganske små anskaffelser til et par hundrede kr. pr. institution til større renoveringsopgaver på op til 3 mio. kr. I udgifterne til indvendig vedligeholdelse er ikke indregnet de omfattende ledelsesmæssige ressourcer, der medgår i institutionerne til planlægning, udbud, kontraktindgåelse og opfølgning i forhold til vedligeholdelsesopgaverne.

Da det indvendige renoveringsbehov i en institution ikke er det samme hvert år, er det ikke relevant at opdele udgiftsniveauet mellem kommunens egne institutioner, de selvejende og skoler samt andre bygninger. Derimod er det relevant at se på det samlede beløb, der årligt anvendes til indvendig vedligeholdelse.

For så vidt angår den udvendige vedligeholdelse af tag & fag, har Københavns Ejendomme opnået at få 19 % mere vedligehold for pengene ved at udbyde vedligeholdelsen i servicepartnerskaber. Ved servicepartnerskaber specificeres ikke en detaljeret beskrivelse af arbejdernes udførelse, men derimod specificeres faste priser på en række typiske arbejdsbeskrivelser og timelønninger.

En yderligere fordel for Københavns Ejendomme ved anvendelsen af servicekontrakter er, at antallet af "akutte" sager er faldet til en 1/3 over kontraktens løbetid.

Tilsvarende vil det være muligt for BUF at opnå lignende forbedringer for så vidt angår den indvendige vedligeholdelse. I casen fra Københavns Ejendomme hjemtages besparelsen på sigt, i det totaludgiften ikke initialt er blevet mindre. Derimod er vedligeholdelsesniveauet blevet væsentligt øget, hvilket på sigt vil give lavere priser for at opretholde vedligeholdelsesniveauet.

Da ordrestørrelsen for så vidt angår de indvendige arbejder er markant lavere end for de større udvendige arbejder, er det vigtigt, at der etableres et system, der gør det muligt for alle parter i servicepartnerskabet at holde transaktionsomkostningerne lave, således som erfaringerne fra de selvforvaltede midler i forbindelse med KEjds udbud af servicepartnerskaber på Østerbro har vist.

Dog er det vurderingen, at anvendelsen af servicekontrakter for BUFs vedkommende vil medføre besparelser allerede i forbindelse med etableringen, i det opgaverne derved bliver konkurrenceudsat, hvilket en stor del af særligt de mindre opgaver formodentligt ikke er i dag. Besparelsen vurderes forsigtigt at ville udgøre 5 % af de samlede udgifter anvendt til indvendig vedligeholdelse, svarende til 3,3 mio. kr.

Udbuddet af servicekontrakter vil være omfattet af EU's bygge og anlægsguidelinier, og der er derfor regnet med ca. 6-8 måneder til at forberede og udbyde den samlede opgave. Ligeledes vil der skulle anvendes konsulentbistand fra Koncernservice og eksterne konsulenter i forbindelse med gennemførslen af udbuddet, hvorfor der først regnes med en besparelse fra 2010.

Indkøbsbesparelser

Forslaget om besparelser på indvendig vedligeholdelse er en direkte indkøbsbesparelse, som indhentes ved at konkurrenceudsætte det samlede udbud af indvendig vedligehold.

Hvilke konsekvenser indebærer forslaget for medarbejertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Rengøring

En omlægning og konkurrenceudsættelse af rengøringsområdet til afgrænsede geografiske enheder vil ikke have nogen negativ indflydelse på brugertilfredsheden. Det er her vigtigt at lægge vægt på, at der ikke sker generel reduktion af rengøringsstandarden i institutionerne, men at den

samme standard blot opnås med en bedre udnyttelse af ressourcerne.

I forhold til brugertilfredsheden vil denne særligt i alle de mindre institutioner blive øget i tilfælde af f.eks. sygdom, ferie og jobskift, idet det for en lille institution med kun en enkelt ansat kan være svært at få afløsere mv. Ved en omlægning vil rengøringsopgaven typisk blive løst af et team, der kan supplere hinanden. Ligeledes vil det ved et samlet udbud af rengøringsområdet være muligt at få defineret et ensartet serviceniveau.

Generelt for de tre hovedområder

I forhold til opfølgning og kontrol bør der ved et udbud stilles krav til det kvalitetskontrolsystem, leverandøren skal anvende, således at det sikres at rengørings- og servicestandarden er i henhold til det aftalte.

For den enkelte institution vil et udbud og en eventuel samling af funktionerne hos en leverandør give et væsentligt øget serviceniveau. Dette følger af, at institutionen vil få et one-point-of-entry, der håndterer alle spørgsmål i relation til ejendomsservice. Derudover vil den enkelte institution kunne blive serviceret i hele institutionens åbningstid, og ikke kun i de få timer en deltidsansat ejendomsfunktionær er til stede. Derved vil akutte problemer kunne løses allerede samme dag.

Ved en omlægning og konkurrenceudsættelse af området vil overdragelsen af de medarbejdere, der i dag er beskæftiget i BUF Rengøring og de personer, der er ansat i de enkelte institutioner, ske efter reglerne i virksomhedsoverdragelsesloven.

Oftest ses der efter en indkøringsperiode en øgning af medarbejdertilfredsheden blandt de virksomhedsoverdragede rengøringsfolk og blå mænd samt en reduktion i sygefraværet og medarbejderomsætningshastigheden. Dette forhold skyldes, at medarbejderne ikke har været kernemedarbejdere, der hvor de kom fra, men at de efter et udbud nu bliver betragtet som kernemedarbejdere i det firma, de er flyttet over til.

Nøgletal, herunder sammenligning med 6-byerne

Samlet budget for området

Forslag	Outsourcing af mad i daginstitutioner				
Bevilling	Dagtilbud				
Styringsområde	Efterspørgselsstyret drift				
Økonomiske konsekvenser 1.000 kr. - 2008 PL					
Forslag	Funktion	2009	2010	2011	2012
Besparelse ved outsourcing af madproduktionen	5.25.12.1	-16.538	-33.076	-33.076	-33.076
	5.25.13.1				
	5.25.14.1				
Færre forældreindtægter som følge af besparelse	5.25.12.1	4.134	8.269	8.269	8.269
	5.25.13.1				
	5.25.14.1				
Mulig merindtægt løft af forældrebetalingsprocent fra 25 % til 30 %	Ikke medregnet i nærværende forslag				
Samlet nettobesparelse		-12.403	-24.807	-24.807	-24.807
Personalemæssige konsekvenser⁴					
<p>Beskrivelse af forslaget</p> <p>Forslaget indebærer at produktion og distribution af mad til førskolebørn outsources. Det vil sikre et mere ensartet service- og udgiftsniveau på tværs af kommunens institutioner. Forslaget har til hensigt at realisere stordriftsfordele i forbindelse med produktion og distribution af mad i daginstitutionerne og sikre et højt og ensartet kvalitetsniveau, herunder sikre anvendelsen af økologiske fødevarer og bæredygtige produktionsformer.</p> <p>Outsourcing af madordninger rummer også en indirekte realisering af en indkøbsbesparelse knyttet til vareforbruget, idet en ekstern leverandør med afsæt i Københavns Kommunes volumen vil kunne hente betydelige potentialer ved at købe direkte fra leverandører til levering på en eller ganske få lokaliteter.</p> <p>Derudover vil outsourcing give mulighed for at realisere gevinsterne ved en samlet madproduktion uden at det vil belaste kommunens anlægsramme, som det vil være tilfældet, hvis man alternativt søger at realisere den samme type løsning inden for kommunens egne rammer, hvilket naturligvis er et alternativ til dette forslag.</p> <p>Forslagets potentiale skal ses i lyset af Finanslovsaftalen fra marts 2008 samt økonomiaftalen for kommunernes udgifter i 2009 mellem KL og regeringen. De aftaler indebærer, at alle børn i daginstitutioner senest den 1.1.2010 skal tilbydes et måltid mad midt på dagen.</p> <p>I det følgende gennemgås forslaget ud fra følgende struktur:</p> <p>A) Beregning af besparelspotentiale ved outsourcing, B) Konsekvenser for kvalitet og bæredygtighed C) Implementering D) Øget forældrebetaling.</p>					

A. Beregning af besparelspotentiale ved outsourcing

Beregningen tager afsæt i de nuværende udgifter til mad. De opgøres til følgende:

Tabel 1. Nuværende udgifter

Nuværende udgiftsniveau	Antal helårsbørn	pris pr. måltid, kr.	Antal pasningsdage	Årlig udgift (kr.)
Vuggestue	10.757	43,03	240	111.098.296
Småbørn	209	21,41	240	1.074.051
Børnehave	15.447	21,41	240	79.382.133
Total				191.554.480

Ved at outsource madproduktionen kan der opnås en lavere pris pr. måltid. Den primære besparelse ligger i forhold til vuggestuebørnene, hvor der aktuelt er afsat 43 kr. pr måltid, jf. tabel 1.

Den nedenstående tabel viser besparelspotentialet ved en lavere måltidspris. Forudsætningen for at opnå den lavere måltidspris er, at der etableres en fællesordning med mulighed for fuld udnyttelse af stordriftsfordele både i relation til indkøb og produktion af mad. Beregningen tager afsæt i KL's pris pr. måltid, som i forbindelse med kommuneaftalen for 2009 er fastlagt til 25 kr. pr. måltid (Deloitte's markedssonderinger giver indtryk af, at det er realistisk at opnå en lavere pris end dette).

Priseksempel:		Antal børn (jf. BUF opgørelse)	pris pr. måltid (produktionspris)	Årlig pris (kr.)
Prisniveau 25 kr. pr måltid*	Vuggestue (inkl. special)	10.757	25	64.542.000
	Småbørn	209	25	1.254.000
	Børnehave (inkl. special)	15.447	25	92.682.000
Total				158.478.000

Anm.: Det forudsættes at antallet af pasningsdage er uændret (240)

Besparelspotentialet ved fuld effekt fra og med år 2010.	kr.
Nuværende afsat budget jf. tabel 1.	191.554.480
Fratrukket priseksemplet ved 25 kr./måltid	158.478.000
= Difference mellem det nuværende udgiftsniveau og udgiftsniveauet ved en måltidspris på 25 kr.	33.076.480
Fratrukket reduceret forældrebetaling 25 %	8.269.120
= Korrigeret for færre forældreindtægter	24.807.360

Ved etableringen af en samlet madproduktion skal der tages højde for, at der på de enkelte institutioner skal afsættes ressourcer til den afsluttende tilberedning, anretning og oprydning, som er forbundet med måltiderne, samt at der skal være faciliteter til både opbevaring og tilberedning af maden.

Det samlede besparelspotentiale udgør under disse forudsætninger 24.807.360 mio.kr.

Der vil evt. kunne gennemføres en nærmere kvalificering af potentialet, herunder ved en mere dybtgående dialog med mulige leverandører. Det må dog påregnes, at dette vil udskyde realiseringen af den mulige gevinst, så denne først vil kunne påregnes påbegyndt realiseret i 2010.

B. Kvalitet og bæredygtighed

Outsourcing af madordninger giver ikke kun en økonomisk gevinst. En mere fælles og ensartet produktion af mad giver således forvaltningen bedre muligheder for at sikre at maden er kvalitets- og ernæringsmæssigt i orden. Det skyldes, at en samlet produktion vil gøre det muligt at udnytte de muligheder, som den teknologiske udvikling giver indenfor bl.a. styring af produktion og effektive arbejdsgange. Der vil eksempelvis kunne produceres køle-vakuumpakket mad, som muliggør en effektivisering af distributionen samtidig med at de naturligt forekommende vitaminer og mineraler bevares i maden. Dertil kommer, at råvarerne leveres til et begrænset antal produktionssteder for derefter at blive forarbejdet og videredistribueret. Råvarer kan indkøbes og leveres direkte fra producent-/grossistledet, og på den måde kan det sikres, at de anvendte råvarer altid vil være friske og af høj kvalitet. Dette vil samtidig danne grundlag for realisering af en række logistiske og indkøbsmæssige stordriftsfordele.

Det er Deloitte's indtryk fra drøftelser med potentielle leverandører, at Københavns Kommunes volumen på daginstitutionsområdet giver mulighed for at honorere vidtgående krav til madproduktionen.

En anden væsentlig faktor i forhold til at sikre kvaliteten af den producerede mad er at køkkenpersonalet har et højt kompetenceniveau. I en institutionsbaseret model vil det være en stor udfordring at rekruttere og fastholde tilstrækkeligt med uddannet personale – og dermed udfordrende at sikre, at der produceres mad, der hygiejne- og ernæringsmæssigt er på et tilstrækkeligt højt kvalitetsniveau for den samlede institutionsmasse. Ved central madproduktion i et eller få storkøkkener vil det være væsentligt nemmere at sikre rekrutteringen af kvalificeret arbejdskraft. Derudover vil det være muligt at etablere kompetenceudviklingsprogrammer, der målretter efter- og videreuddannelsen af personalet.

Et argument der ofte fremføres af fortalere for institutionsbaseret madproduktion er, at den institutionsbaserede produktion giver gode pædagogiske muligheder ved at børnene kan inddrages i arbejdet med tilberedning af maden. Det skal understreges, at den ordning, som Deloitte skitserer ikke forringer de pædagogiske muligheder, idet en central ordning eksempelvis vil kunne omfatte mulighed for at lave særlige "madpakker". Man kan eksempelvis forestille sig, at de større børn får de nødvendige ingredienser i forhold til at sammensætte og smøre deres egen mad. På den måde kan børnene involveres og engageres i den mad, de spiser.

C. Implementering

Besparselsen i 2009 er indregnet med ½ effekt, da det ikke forventes, at der kan gennemføres en fuldt dækkende outsourcing af madproduktionen for alle institutioner før 1. januar 2010.

Anlægsudgifter forbundet med den efterfølgende håndtering af mad

Der skal påregnes udgifter til etablering af køle- og tilberedningsfaciliteter lokalt på de enkelte institutioner, hvor sådanne ikke allerede er til stede. Disse udgifter vil skulle afholdes uanset om man vælger at gennemføre nærværende forslag eller ej, idet det fra 2010 er et krav, at der tilbydes et sundt måltid mad om dagen i alle institutioner.

BUF har i et bloknotat vedr. bespisning til alle vuggestuebørn anslået anlægsudgiften til køkkenfaciliteter til 33,8 mio. kr. alene på vuggestueområdet. Dertil kommer anlægsudgiften på børnehaveområdet, som alt andet lige vil være højere end de udgifter BUF anslår på vuggestueområdet. Hovedsageligt fordi madordninger i dag er mere udbyggede og typiske i vuggestuerne. Deloitte har ikke vurderet omfanget af de anslåede anlægsudgifter, da en sådan vurdering forudsætter yderligere dataindsamling og analyse.

Udgifter forbundet med etablering af faciliteter, der kan opbevare og tilberede mad fra den eksterne leverandør vurderes at være væsentligt mindre end ved etablering af køkkener til

madlavning, der lever op til gældende standarder.

Mulige leverandører

Der er foretaget en indledende scanning af markedet for at kortlægge, hvor mange potentielle leverandører, der eksisterer på madområdet. Når der alene ses på leverandører af en vis størrelse og leverandører med en særlig profil indenfor madproduktion og levering til kommunale kunder, kan der identificeres 8-9 mulige leverandører.

Det må herudover forventes, at et EU-udbud i denne størrelse vil kunne have interesse for udenlandske firmaer, der ikke i dag er etableret i Danmark.

Det vurderes, at det er forudsætning for en fuld outsourcing af madproduktionen, at der opbygges yderligere kapacitet på leverandørsiden, og det er en del af baggrunden for, at det ikke er muligt at opnå det fulde effektiviseringspotentiale allerede i 2009.

En central madproduktionsordning vil være et stort og komplekst projekt. Derfor anbefales det, at implementeringen af ordningen tilrettelægges ud fra en fasemodel, hvor de enkelte distrikter kommer med i ordningen efter en nærmere fastlagt projekt- og tidsplan.

D. Øget forældrebetaling

Det fremgår af økonomaftalen for 2009, at regeringen og KL er blevet enige om, at indførslen af mad til alle daginstitutionsbørn kan finansieres af øgede forældreindbetalinger. Aftaleteksten muliggør en stigning af forældrebetalingen fra de nuværende 25 % til 30 %.

Det eventuelle provenu, der vil være ved en sådan takststigning er ikke medregnet i dette forslag, fordi det alene handler om outsourcing og effektivisering af de eksisterende madordninger.

Potentialet anslås til brutto at andrage i nærheden af 95 mio. kr. Dette er beregnet på baggrund af en forudsætning om 26.413 pladser, der hver betaler 12 månedlige rater, der vurderes at andrage i størrelsesordenen 300 kr. ekstra.

De kommunale fripladsudgifter ved en sådan takststigning vil modsætningsvist andrage 30-40 % af bruttoprovenuet.

Nettoprovenuet isoleret fra en takststigning på 300 kr. om måneden som følge af indførslen af mad i alle institutioner vil således andrage 55-65 mio. kr.

Hvilke konsekvenser indebærer forslaget for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Forslaget om outsourcing af madproduktionen indebærer, at de enkelte institutioner vil få tildelt færre midler til mad på den årlige ramme, da det forudsættes at en fælles produktion og distribution vil give en række stordriftsfordele, som i sidste ende vil resultere i en lavere pris pr. måltid.

Den seneste opgørelse af hvor mange daginstitutioner, der tilbyder mad er foretaget af den tidligere Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltning tilbage i 2004. Den undersøgelse viste, at 99 % vuggestuerne tilbyder mad, mens det tilsvarende tal for børnehaver var 81 %. Det har ikke været muligt for Deloitte, at få mere opdaterede tal, men på baggrund af 2004 tallene kan det konstateres, at madordninger er ganske udbredt i kommunens daginstitutioner.

På nuværende tidspunkt fordeles midlerne til mad ud på de enkelte institutioner som en del af pladsprisen. I overensstemmelse med selvforvaltningsprincippet, har institutionerne frihed til at disponere midlerne. Ved en eventuel outsourcing vil de frihedsgrader alt andet lige blive begrænset, og på den baggrund kan der forventes utilfredshed fra institutionernes side.

De institutioner der ikke tilbyder mad i dag, vil blive reduceret i budgettet, hvilket vil ramme disponeringen af budgetmidler til andre aktiviteter end madordning. Det relativt høje antal institutioner, der tilbyder mad, indikerer imidlertid, at den problemstilling ikke vil have et stort omfang, og derudover vil problemet være uden relevans fra den 1. januar 2010, hvor alle institutioner *skal* finansiere et madtilbud indenfor deres tildelte økonomiske ramme.

Der vil være institutioner, hvor området er prioriteret højt økonomisk og hvor der er velfungerende madordning af høj kvalitet. Disse institutioner vil kunne opleve outsourcing som en forringelse. Omvendt vil der også være institutioner, hvor oplevelsen er en højere kvalitet i madordning. For den samlede institutionsmasse sikres et ensartet serviceniveau af en høj kvalitet.

Nøgletal, herunder sammenligning med 6-byerne

Samlet budget for området

Budgettet til mad i daginstitutioner er indeholdt, som en del af pladsprisen, hvorfor dette ikke umiddelbart kan udledes som en selvstændig budgetpost af BUFs budgetmateriale.

På baggrund af bilag 1 til budgetvejledningen for 2008 og BUFs egne oplysninger, som fremgår af en række bloknotater vedr. madordninger er det imidlertid muligt at beregne det samlede budget til mad.

Det fremgår, at der årligt afsættes 2.172 kroner pr. barn til mad (2008 priser). Derudover er der afsat lønmidler svarende til:

8.156 kr. pr. barn i vuggestuer

2.967 kr. pr. børnehavebarn

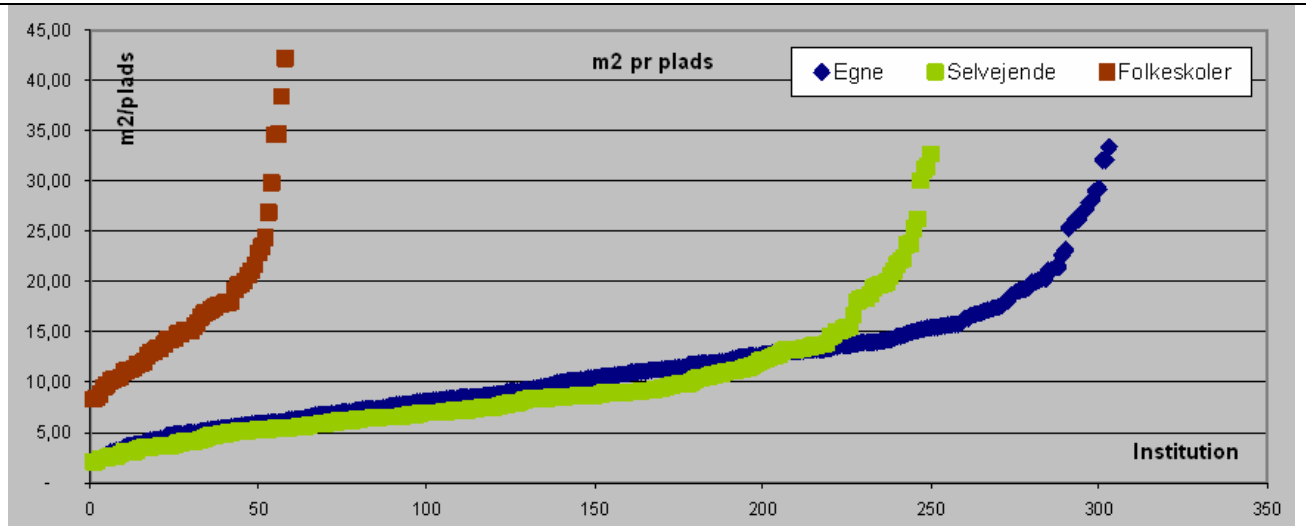
Det samlede budget på området kan dermed opgøres til i alt 191,5 mio. kr. jf. nedenstående tabel.

Nuværende udgiftsniveau	Årlig udgift (kr.)
Vuggestue	111.098.296
Småbørn	1.074.051
Børnehave	79.382.133
Total	191.554.480

Anm.: Hertil kommer udgifter til etablering og drift af køkkenfaciliteter samt forbrugsafgifter på el, gas og vand, som ikke er indregnet i budgettet, da der ikke foreligger tal for disse udgifter.

Der må forventes ligeledes at kunne opnås en besparelse på disse udgifter ved indfasning af nærværende forslag.

Forslag	Bedre lokaleudnyttelse															
Bevilling	Dagtilbud															
Styringsområde	Efterspørgselsstyret															
Økonomiske konsekvenser 1.000 kr. - 2008 PL																
Forslag	Funktion	2008	2009	2010	2011	2012										
Bedre lokaleudnyttelse			Note 1		Note 2											
Samlet nettoændring			Ikke afdækket													
Personalemæssige konsekvenser			Ikke afdækket													
<p>Note 1. Til prioriteringsrummet er der fremsat et tværgående besparelsesforslag om effektivisering ved bedre lokale udnyttelse. BUFs andel udgør 5,125 mio.kr. Tiltag som beskrevet i nærværende forslag kan danne grundlaget for realiseringen af denne besparelse i 2009.</p> <p>Note 2. Der vurderes at være et væsentligt potentiale derudover for at realisere en bedre lokaleudnyttelse i BUF, som kan omsættes til besparelser eller mere service, og det anbefales derfor at potentialet afdækkes gennem en systematisk gennemgang af bygningsmassen.</p> <p>Beskrivelse af forslaget</p> <p>Forslaget er rettet imod at opnå en bedre lokaleudnyttelse i institutioner og på skoler, således at det gennemsnitlige arealforbrug pr. barn reduceres. Forslaget forudsætter investeringer i forhold til den eksisterende ejendomskapacitet, som på sigt kan resultere i færre driftsomkostninger pr. m² og følgelig pr. barn. Først beskrives forslaget og derefter beskrives, hvordan forslaget kan kvantificeres.</p> <p>For de institutioner, der har ledige arealer eller som ved en anden indretning vil kunne skabe ledige lokaler, vil der kunne ske en opsigelse af lokalerne, såfremt de udgør en genudlejlighed. Udgør de ledige lokaler kun en mindre del af institutionen, vil denne mindre del kunne anvendes til at øge kapaciteten, og dermed tilsvarende reducere behovet for yderligere arealer.</p> <p>BUF har i dag ca. 870 individuelle lejemål på lidt over 1 mio. kvadratmeter BDA (Bygningsdrift-areal), som fordeler sig således:</p> <table style="margin-left: 40px;"> <tr> <td>• Daginstitutioner</td> <td style="text-align: right;">436.000 m²</td> </tr> <tr> <td>• Folke- og specialskoler</td> <td style="text-align: right;">463.000 m²</td> </tr> <tr> <td>• Fritidshjem og -klubber</td> <td style="text-align: right;">98.000 m²</td> </tr> <tr> <td>• Administration og anden anvendelse</td> <td style="text-align: right;">65.000 m²</td> </tr> <tr> <td>I alt</td> <td style="text-align: right;">1.062.000 m²</td> </tr> </table> <p>Der er i dag meget stor variation i det gennemsnitlige arealforbrug pr. plads/barn inden for både daginstitutionsområdet og på folkeskolerne.</p>							• Daginstitutioner	436.000 m ²	• Folke- og specialskoler	463.000 m ²	• Fritidshjem og -klubber	98.000 m ²	• Administration og anden anvendelse	65.000 m ²	I alt	1.062.000 m²
• Daginstitutioner	436.000 m ²															
• Folke- og specialskoler	463.000 m ²															
• Fritidshjem og -klubber	98.000 m ²															
• Administration og anden anvendelse	65.000 m ²															
I alt	1.062.000 m²															

På daginstitutionsområdet er der en svag tendens til, at de selvejende institutioner er bedre til at udnytte deres lokaler end de kommunalt ejede institutioner.

Inden for både skole- og institutionsområdet vil der være væsentlige besparelser eller mulighed for en øgning af antallet af pladser, f.eks. til sikring af pladsgarantien, ved en bedre lokaleanvendelse på de institutioner og skoler, der har mange kvadratmeter pr. barn.

Potentialeestimat

Såfremt den gennemsnitlige arealudnyttelse pr. plads for BUFs egne institutioner kunne sænkes fra det nuværende gennemsnit på 9,7 m²/plads til gennemsnittet for de selvejende på ca. 7,8 m²/plads, vil der således kunne frigøres omkring 48.000 m², hvor der potentielt kan etableres flere pladser. Det faktiske potentiale vil dog skulle bero på en konkret vurdering.

Da det for langt hovedparten af institutionerne ikke er muligt at opsige et enkelt dårligt udnyttet rum, bør der derfor i stedet forfølges en strategi, hvor der primært sigtes mod at frigøre uhensigtsmæssigt udnyttede arealer til brug for ekstra pladser.

Eksempler på potentialer

Som eksempel på disse dårligt udnyttede arealer er vedlagt en række eksempler fra tilfældigt udvalgte institutioner på Østerbro:

Ændring af anvendelse af stort indendørs barnevogns- og pulterkammer til en integreret del af institutionen.

Der vil kunne etableres aflukket rum til barnevogne uden på bygningen og parpirvarelager vil kunne etableres i andet pulterkammer samt i kolonialvarelager i institutionen.

	<p>Inddragelse af ene af to møderum i mindre institution.</p>
	<p>Oprydning i meget stor kælder og opsigelse af ca. halvdelen af kælderarealet.</p>
	<p>Udnyttelse af bredt, langt gangareal som en integreret del af de enkelte stuer i integreret institution, i stedet for blot at blive anvendt til gaderobe. Samlet gaderobe vil enkelt kunne etableres i den ene ende af gangen ved hovedindgangen.</p> <p>Åbning af gangarealet ind mod stuerne vil ligeledes give mulighed for naturlig belysning og dermed reducere behovet for kunstigt lys.</p>

Beskrivelse af fremgangsmåde for kvantificering af besparelspotentiale

For bedre at kvantificere mulighederne for at optimere lokalanvendelsen pr. plads på daginstitutionsområdet, enten ved at udnytte den eksisterende plads i de kommunale institutioner bedre eller ved at opsigte overskydende arealer, vil Deloitte anbefale at der laves en registrering af 40-50 udvalgte institutioner, og at der ud fra resultatet af denne registrering udvælges 10-20 til en egentlig pilotgennemgang.

Formålet med pilotgennemgangen vil være at få kortlagt potentialet samt opstillet et indikativt budget for de investeringer, der vil være nødvendige for at kunne optimere arealanvendelsen i den

enkelte institution. De nødvendige investeringer vil formodentlig svinge meget fra institution til institution, gående fra blot at inddrage et ekstra mødelokale til at skulle etablere murgennembyrninger i bærende vægge.

For den enkelte institution vil der derfor skulle ses på grænseomkostningen ved at etablere én ekstra plads. Såfremt denne grænseomkostning er højere pr. plads end omkostningen ved at etablere en plads i nybyggeri, vil det således ikke kunne betale sig at etablere den ekstra plads.

Udvælgelsen af institutionerne vil kunne ske på baggrund af deres nuværende arealanvendelse pr. plads, således at de institutioner, der har et højere arealforbrug pr. plads end gennemsnittet for de selvejende institutioner, er i fokus. Ligeledes bør der ved udvælgelsen af institutionerne sikres, at der er en fornuftig fordeling mellem institutioner i lejligheder og i egne bygninger, således som det f.eks. ses i distrikt Østerbro.

Sammenhæng til øvrige forslag (madservice)

I forbindelse med lokaleoptimeringen vil det være oplagt, at der samtidig sker en registrering af køkkenfaciliteterne i de besøgte institutioner, således at der samtidig fås et overblik over nødvendige investeringer såfremt der vælges en model for førskolemad, hvor maden laves lokalt i hver enkelt institution.

Hvilke konsekvenser indebærer forslaget for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Indvirkningen på medarbejdertilfredshed antages at være neutral.

Brugertilfredsheden vil kunne blive øget, idet omfang ventelister vil kunne reduceres og pladsgarantien bedre overholdes.

I perioden med ombygninger og interne flytninger i den enkelte institution vil der være en kortvarig negativ effekt på medarbejdertilfredsheden og brugertilfredsheden.

Nøgletal, herunder sammenligning med 6-byerne

Samlet budget for området

Kortlægningen og estimeringen af økonomien ved at optimere lokaleudnyttelsen vil være afhængig af udarbejdelse af konkrete ombygningsprojekter, tilpasset den enkelte institution. Det har derfor ikke været muligt at udarbejde et samlet budget for området.

Men som illustreret ovenfor vil der for en lang række institutioner kunne skabes ekstra pladser for meget få midler, blot ved at rydde op samt revurdere den nuværende lokaleanvendelse. For en del andre institutioner vil det være nødvendigt at foretage en række ombygninger via anlægsbudgettet for at skabe gode og attraktive lokaler med en høj udnyttelsesgrad.

De afledte økonomiske konsekvenser ved en bedre lokaleudnyttelse vil være en direkte reduktion i udgiftsniveauet til husleje og opvarmning, samt i mindre grad en reduktion i udgifterne til rengøring og indvendig vedligeholdelse.

Forslag	Forenkling af administrationen af faglighed for alle					
Bevilling	Administration					
Styringsområde	Rammestyret drift					
Økonomiske konsekvenser 1.000 kr. - 2008 PL						
Forslag	Funktion	2009	2010	2011	2012	2013
Administrationen af FFA-puljer	06.45.51	0	-675	-675	-675	-675
Samlet nettoændring		0	-675	-675	-675	-675
Personalemæssige konsekvenser			1	1	1	1
<p>Beskrivelse af forslaget</p> <p>Gennemgang af administrative udgifter forbundet med Faglighed For Alle (FFA) med henblik på omlægning til mere omkostningseffektiv udnyttelse af ressourcerne.</p> <p>De administrative udgifter fordeler sig centralt på Forandringsprogrammet og Center for Børn og Unge.</p> <p>Udmøntningen af FFA er organiseret således, at projektet overordnet er forankret i Forandringsprogrammet med en bevilling i 2008 på 675 t.kr. Forandringsprogrammet har det overordnede projektansvar og afrapporterer løbende til ledelse og udvalg.</p> <p>Udmøntningen af FFA-puljerne er rammelagt for budget 2007, 2008 og 2009, hvorefter projektet skal genforhandles, og der skal tages stilling til, om projekterne skal videreføres og i hvilken form; som puljemidler eller som ordinær drift. Bevillingen til Forandringsprogrammet er varig, og det vil derfor være muligt at opnå en besparelse på forandringsprogrammet svarende til 675 t.kr i 2010 og frem, såfremt der fremadrettet vælges en anden styringsmæssig og administrativt mere enkel model.</p> <p>I Center for Børn og Unge findes der ikke opgørelser i form af tidsregistrering eller lignende opgørelser af det administrative forbrug forbundet med udmøntningen af FFA-puljerne.</p> <p>Forbruget er søgt kvalificeret ved en drøftelse af ressourceforbruget med kontoransvarlige for implementering af FFA. Det drejer sig om kontoret for Mangfoldighed og Integration, samt Pædagogik og Læring. Der er 40 medarbejdere i begge kontorer, som alle beskæftiger sig med FFA, og heraf er der 18 tovholdere (medarbejdere), som hver især leder 1-3 projekter. Under de 40 medarbejdere er der endvidere ansat 4 konsulenter eller lignende som led i udmøntningen af projektet, som alle beskæftiger sig fuld tid med FFA-projekter.</p> <p>Udmøntningsplanen, hvor alle projekter er beskrevet med angivelse af tids- og handleplaner, milepæle og involverede, er blevet gennemgået. Gennemgangen viser, at en overvejende del af projekterne forudsætter betydelige ressourcer til implementering, hvilket også bekræftes af de kontoransvarlige. På grund af manglende data om tidsforbruget, foreligger der ikke et grundlag, der muliggør en analyse forbruget og en kvalificering af et besparelspotentiale på administration af FFA-puljer.</p> <p>I forlængelse af overvejelserne om det videre forløb af FFA, bør muligheder for en forenkling af</p>						

administrationen - afbureaukratisering - overvejes i lyset af de betydelige administrative ressourcer, der er knyttet op på FFA. En nærmere afdækning af opgavetilrettelæggelse og ressourceforbrug på området kan frigive ressourcer til andre formål eller en potentiel besparelse på administrationen.

Hvilke konsekvenser indebærer forslaget for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Flere skoler har fremhævet, at tildelingen af puljemidler under FFA giver anledning til usikkerhed i budgetlægningen og ekstra administrative byrder på skolerne. Decentralt foretrækkes derfor en samlet udmelding af puljemidler.

Centralt kan en omlægning af styrings- og administrationsopgaverne i tilknytning til FFA, som sigter mod en forenkling heraf, indebære en reduktion af de administrative ressourcer anvendt på området.

Nøgletal, herunder sammenligning med 6-byerne

Samlet budget for området

Forslag	Omlægning af puljemidler					
Bevilling	Tværgående					
Styringsområde	Tværgående					
Økonomiske konsekvenser 1.000 kr. - 2008 PL						
Forslag	Funktion	2008	2009	2010	2011	2012
Afskaffe omstruktureringspuljen	5.25.12.1 5.25.13.1 5.25.14.1		-1.500	0	0	0
Afskaffe tilskud til Skole og samfund	3.22.01.1		-500	-500	-500	-500
Afskaffe udviklingspulje på fritids- og klubområdet	5.25.16.1		-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Afskaffe tilskud til sammentækning af fritidshjem og skoler	3.22.01.1		-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Afskaffe Gårdmandspuljen	5.25.12.1 5.25.13.1 5.25.14.1		-5.500	-5.500	-5.500	-5.500
Afskaffe pulje til TAP udvikling	3.22.01.1		-532	-532	-532	-532
Puljer til personalemæssige tiltag	5.25.12.1 5.25.13.1 5.25.14.1		-925	-925	-925	-925
Pulje til energibesparende foranstaltninger	3.22.01.1		-2.450	-2.450	-2.450	-2.450
Samlet nettoændring			-18.407	-16.907	-16.907	-16.907
Personalemæssige konsekvenser			0	0	0	0
<p>Beskrivelse af forslaget</p> <p>Forslagene til afskaffelse af puljer er udarbejdet ved først at afdække beslutningsgrundlaget for puljerne og ved derefter at kvalificere puljernes formål og anvendelse ved drøftelser med BUF. Derudover er seneste statusnotater for BUFs puljegennemgang ift. udmeldte og ikke udmeldte puljer gennemgået (dok.nr. 2008-261759 og dok.nr. 2008-290124).</p> <p>Muligheder for besparelser er identificeret ud fra kriterier om</p> <ul style="list-style-type: none"> - at afskaffelse af puljen ikke har serviceforringende effekt, - at puljens beslutningsgrundlag ikke længere er gældende, - at puljen ikke har et klart defineret formål og beskrivelse for anvendelse, og / eller - at puljens formål enten er overlappende med andre puljer eller anden finansieringskilde. <p>Forslag til besparelser er blevet gennemgået med relevante personer i BUF, som har kvalificeret formål og anvendelse.</p> <p>I det følgende præsenteres de enkelte puljer.</p> <p>Omstruktureringspuljen</p> <p>I forbindelse med Strukturforliget er der indgået aftaler med de faglige organisationer om en</p>						

omstruktureringpulje. Strukturforligets finansieringsgrundlag fremgår af oversigten nedenfor, hvor der er afsat midler i både 2008 og 2009 til dækning af omkostninger ved en strukturomlægning. I 2008 er der afsat 18 mio. kr., og i 2009 er der afsat 1,5 mio. kr. Formål og anvendelse af midler er ikke præciseret yderligere end strukturomkostninger, hvorfor midlerne foreslås besparet for 2009 svarende til 1,5 mio. kr.

	2008	2009	2010	2011
Finansieringsbehov	278,4	278,4	278,4	278,4
BUU's egenfinansiering	120	180	230	265
- heraf strukturomlægning	29	53	53	53
- heraf justering af budgetmodeller	31,2	58,3	76	76
- heraf konkrete besparelser	77,8	70,2	70,2	70,2
- heraf øvrig finansiering			30,8	65,8
- Omkostninger ved strukturomlægning	-18	-1,5		
Finansiering fra kommunens øvrige budget	158,4	98,4	48,4	13,4

Tilskud til Skole og Samfund

Skole og Samfund er en forening for skolebestyrelser og andre interesserede med tilknytning til den danske folkeskole med lokalafdelinger i alle landets kommuner. Foreningen er en brugerorganisation, som er forældrenes vaghund over for politikere og samarbejdspartnere i forhold til overholdelse af Folkeskoleloven. Nogle kommuner støtter denne.

Af beslutningsprotokol af 27. februar 2008 (J.nr. 2008-10046) fremgår det, at BUU har valgt at videreføre tilskud til Skole og Samfund i 2009 under anden finansieringsstruktur end hidtil. Dvs. at der indgås en aftale, hvor der ydes tilskud på 350 t.kr til Skole og Samfunds blad og sekretærbistand. Endvidere dækker forvaltningen afholdelse af kurser for nye skolebestyrelser med en årlig udgift på 150 t.kr (600 t.kr hvert 4. år ved skolebestyrelsesvalg). Indirekte afholdes også husleje for Skole og Samfund, idet der indgås en formel aftale om lokalefællesskab med KKU. Det årlige tilskud til Skole og Samfund udgør fremadrettet, jf. beslutningsprotokollen 500 t.kr.

I forlængelse heraf skal der udarbejdes en generel politik for samarbejdet med forældre- og elevorganisationer. Det er ikke et lovkrav, at Skole og Samfund støttes. Århus Kommune støtter f.eks. ikke organisationen. Da afskaffelse af tilskuddet ikke er serviceforringende for kerneydelsen fremsættes forslaget med en effektiv besparelse på 500 t.kr for Budget 2009 og frem.

Udviklingspulje på fritids- og klubområdet

Puljen anvendes til bydækkende aktiviteter for fritidshjem/KKFO, fritids- og ungdomsklubber samt det opsøgende arbejde. Puljen anvendes til udarbejdelse af politikker og målsætninger og klargøring af implementering af samme tiltag, uddannelse og kurser for pædagoger og opsøgende medarbejdere, bydækkende temadage og andre aktiviteter, der går på tværs af distrikterne. Desuden bruges puljen til videns- og erfaringsudvikling på tværs af forvaltningens decentrale enheder. Puljen har et bredt formål og en bred anvendelse, men puljen referer ikke til et konkret beslutningsgrundlag. Derfor er det Deloitte's vurdering, at puljen på nuværende tidspunkt fungerer som et råderum med bred anvendelse, som giver en potentiel besparelse.

Det skal hertil bemærkes, at der i BUF arbejdes med nye tiltag på området, samt at de overordnede principper for dette arbejde blev behandlet på BUU 18. juni 2008, jf. BUUs dagsorden af 18. juni 2008, pkt. 10 om Fremtidens daginstitutioner, fritidshjem/KKFO'er, fritids- og ungdomsklubber. I forbindelse med nye tiltag vil der antageligt være ny finansiering, og evt. formål fra den gamle pulje kan tænkes ind her i en mere målrettet form.

Tilskud til samtænkning af fritidshjem og skoler

Puljens formål er, at den enkelte skole og de til skolen knyttede fritidshjem/KKFO foretager fælles planlægning og fælles mødeafholdelse, herunder fælles koordinering af pædagogiske mål for børnenes udvikling. Udover målet om at skabe sammenhæng og helhed i barnets liv, er målet desuden at sikre fuldtidsstillinger på fritidsområdet.

Samtækningspuljerne blev etableret i efteråret 2000 på baggrund af Uddannelses- og Ungdomsudvalgets beslutning ved mødet den 13. september. Midlerne er blevet tildelt som årlige driftstilskud til finansiering af samarbejdstid mellem pædagoger fra fritidshjem/KKFO'er og skolernes lærere.

Den samlede pulje er på 5.992.642 kr. i 2008 og meldes ud til almen- og specialskoler efter tre hovedformål:

- Decentrale midler til lokale udviklingsfora udgør 2.355.180 kr. Midlerne meldes ud i skolernes rammebudget på baggrund af elevtal i 0.-3. klasser (dvs. indgår i elevpladspris).
- Midler til samarbejdstid udgør 2.507.711 kr. og udmeldes på baggrund af antal klasser på ovennævnte klassetrin.
- Midler til udviklingsfremmende initiativer udgør 1.129.751 kr. og meldes ud til distrikterne, som fordeler midlerne til skolerne efter ansøgning eller elevtal.

Forvaltningen skal udarbejde en evaluering for samtænkningen i efteråret 2008 og puljens politiske grundlag skal således genforhandles for 2009. Puljemidlerne er varige, og det er Deloitte's vurdering, at puljemidlerne kan afskaffes med henblik på enten genforhandling eller indtænkning i den fremadrettede indsats på området, jf. ovenstående forslag om udviklingspulje på fritidshjem og klubområdet.

Gårdmandspuljen

Alle dagtilbud får over den nye budgettildelingsmodel et beløb til dækning af gårdmænd. Gårdmandspuljen dækker sær aftaler med institutioner, og den udmeldes til distrikterne til drift af gårdmandskorps, hvis formål ifølge bygningsafdelingen dækker bredere.

I forlængelse af at Deloitte har udarbejdet et forslag om outsourcing af ejendomsfunktionærer og gårdmænd vil puljen være overflødig, og det forslås i sammenhæng med dette forslag, at puljen afskaffes.

Pulje til TAP udvikling

Puljen anvendes til udviklingsprojekter for teknisk og administrativt personale.

I forlængelse af at der er stillet forslag om outsourcing af ejendomsrelateret personale, vurderes behovet for udviklingsprojekter for teknisk og administrativt personale at være reduceret. Derfor foreslås puljen besparet med 0,5 mio.kr.

Puljer til personalemæssige tiltag

Den samlede pulje udgør 19,2 mio. kr. i 2008 og dækker over 13 puljer, som er beskrevet i overskrifter i tabellen nedenfor. Det er Deloitte's vurdering, at puljen til dagtilbud kan afskaffes, da der ikke er angivet nærmere formål eller anvendelse for puljen på i alt 0,925 mio. kr.

Personalemæssige tiltag	Puljemidler i budget 2008	Forslag til besparelser
Ekstra lønmidler til bemandede legepladser	558.847	
Centrale aftaler	4.157.317	
Diplomuddannelse	897.573	
Dagtilbud	925.317	925.317
Dyretillæg	1	
Efteruddannelse af pædagoger ÆF84	3.199.510	
Fleksjobrefusion (0-18 års institutioner)	1.210.973	
Miljøprotokollat, tillæg	1.000.000	
Omstruktureringstillæg	5.238.414	
Pensionspulje - tj.afgang	1.989.254	
Personlig ordning til lønarbejdere	-21.911	
Styrke efteruddan.indsatsen/forbedre ledelsen ÆF84	51.605	
I alt	19.206.486	925.317

Pulje til energibesparende foranstaltninger

Der er fremsat et tværgående besparelsesforslag, hvor energiforbruget søges reduceret ved både bygningsvedligehold og adfærdsændringer. Ud fra en generel betragtning om at energibesparende tiltag skal have en vis volumen for at have en økonomisk effekt, forslås det at puljen afskaffes og formålet varetaget af KEjd.

Hvilke konsekvenser indebærer forslaget for medarbejdertilfredshed, brugertilfredshed og kvalitet

Afskaffe omstrukturingspuljen

BUF har angivet, at organisationerne vil kræve forhandling om enten forlængelse eller kompensation, når aftalen udløber. Ikke desto mindre er der taget udgangspunkt i, at der politisk lægges op til en genforhandling af midlerne, herunder en besparelse uden serviceforringelser som konsekvens.

Afskaffe tilskud til Skole og Samfund

Der vil være en overgangsfase, hvor forældrebestyrelserne vil opleve dårligere kvalitet, indtil organisationen får reetableret sig som uafhængig medlemsfinansieret organisation.

Afskaffelse af udviklingspulje på fritids- og klubområdet

En besparelse af puljen kan have indvirkning på forvaltningens mulighed for at arbejde med større udviklingstiltag.

Afskaffe tilskud til sammentænkning af fritidshjem og skoler

En besparelse af puljen vil betyde, at der ikke er mulighed for samme indsats for rekruttering og fastholdelse af pædagoger på fritidsområdet. Samarbejdet mellem skole, KKFO og fritidshjem vil skulle foretages inden for eksisterende rammer.

Afskaffe Gårdmandspuljen

Afskaffelse af gårdmandspuljen vil være en afledt effekt af outsourcing af gårdmandsfunktionen. En afskaffelse af puljen vil derfor ikke have nogen direkte betydning for medarbejdere eller brugere.

Afskaffe pulje til TAP udvikling

Afskaffelse af pulje til TAP udvikling er ligesom gårdmandspuljen en afledt effekt af outsourcing af teknisk- og administrativt personale. Er der personale som forsat vil være ansat til at administrere bl.a. outsourcing kontrakter, og som ikke er omfattet af andre uddannelsesmæssige puljer, da vil disse medarbejdere opleve færre ressourcer i relation til uddannelse, kursusaktiviteter, projekter mv.

Puljer til personalemæssige tiltag

Afskaffelsen af puljen Dagtilbud under en samlet puljebetegnelse 'personalemæssige tiltag' har ingen specifikation, og som følge af at formålet ikke er nærmere defineret, da kan det ikke afgøres om det har nogen konsekvenser for brugere eller medarbejdere, men det antages, at det ingen konsekvenser.

Pulje til energibesparende foranstaltninger

Formålet varetages på overordnet niveau af KEJD, og det vurderes at konsekvenser i form af mindre energibesparende tiltag ikke har afgørende betydning for den samlede reduktion i energiforbrug.

Nøgletal, herunder sammenligning med 6-byerne

Samlet budget for området